

Dukovno živiljenje



APRIL 1976

LA VIDA ESPIRITUAL

BUENOS AIRES

Declaración Universal de los Derechos Humanos de las Naciones Unidas

Artículo 28. Toda persona tiene derecho a que se establezca un orden social e internacional en el que los derechos y libertades proclamadas en esta declaración se hagan plenamente efectivos.

Artículo 29. 1. Toda persona tiene deberes respecto a la comunidad, puesto que solo en ella puede desarrollar libre y plenamente su personalidad.

2. En el ejercicio de sus derechos y en el disfrute de sus libertades, toda persona estará solamente sujeta a las limitaciones establecidas por la ley con el único fin de reconocimiento y el respeto de los derechos y libertades de los demás, y de satisfacer las justas exigencias de la moral, del orden público y del bienestar general en una sociedad democrática.

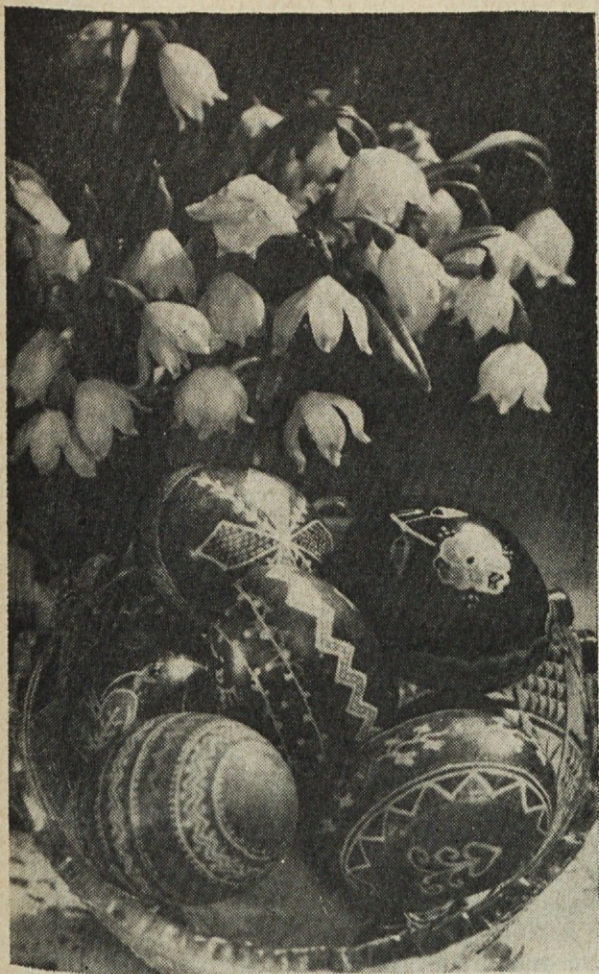
3. Estos derechos y libertades no podrán en ningún caso ser ejercidos en oposición a los propósitos y principios de las Naciones Unidas.

Artículo 30. Nada en la presente declaración podrá interpretarse en el sentido de que confiere derecho alguno al Estado, a un grupo o una persona, para emprender y desarrollar actividades o realizar actos tendientes a la supresión de cualquiera de los derechos y libertades en esta declaración.

(Fin)

Na 1. strani platnic:

Pomlad pod špihom.



DA BI JIM GLOBOKO DOŽIVETI VELIKONOČNI PRAZNIKI
OKREPILI VERO V VSTALEGA KRISTUSA IN V LASTNO VSTA-
JENJE PO SMRTI TER JIM PRILILI ŽIVLJENJSKEGA OPTIMIZ-
MA, ŽELI VSEM SVOJIM SODELAVCEM, NAROČNIKOM, BRAV-
CEM IN PRIJATELJEM

Duhovno življenje

Kristus je vstal

Vedno rad obstanem pred Rembrantovo sliko o srečanju dveh učencev z vstalim Kristusom v Emavsu. Umetnik je upodobil spoznanje in ljubezen obeh učencev do Kristusa. Pove nam o rojstvu krščanstva. Srečala sta ga v odpuščanju. Ob njegovi smrti sta izgubila vero v njega. Ko sta ga srečala, ju je spet sprejel. Dal jima je tudi nalogo, da bi bil srečanja z njim deležen vsak človek. Njuna naloga je bila povedati svetu o vstalem Kristusu. Pri njem je vera, a tudi upanje, veselje in sreča; tako dobi življenje svoj namen in pomen. Niti smrt ju ne bo več ločila. Nista spoznala in videla le človeka, ki se je vrnil iz smrti, ampak sta srečala živega Boga.

Za nas vse ima življenje v čudoviti svetlobi velike noči svoj smisel in pomen. Kristus je vstal. Tudi mi moremo z vso gotovostjo potrditi vojakovo izjavo pod križem: „Zares, ta je bil Sin božji.“

In vendar srečujemo dan za dnem modernega človeka, ki se ponša v sedanji dobi s tem, da trdi, da ni Boga ali da ne ve nič o njem, ker ga ne vidi, in ne bo nikdar vedel. Kdor bi ga vključil v skupino, bi moral rabiti besedo

agnostik, pa tudi ateist. Morda se zdi beseda o ateizmu pretrda. vera staromodna, agnostik pa ostane v sredi.

Kaj naj velika noč njemu pove? Lahko vidi radost in lepoto velike noči, ki izvira iz Kristusovega vstajenja. Da je živel in bil nekaj posebnega, še prizna. Dodati bi moral pričevanja onih, ki so ga videli vstalega, pa je tako težko. Med prvimi pričami je apostol Pavel, ki je pisal v Korint komaj 15 let po Kristusovi smrti in vstajenju, ali 10 let po svojem spreobrnjenju. V 15. poglavju 1. pisma pove: „Spominjam pa, bratje, evangelija, ki sem ga vam oznanil... Izročil sem vam predvsem to, kar sem tudi prejel, da je Kristus za naše grehe umrl... da je bil pokopan, in da je tretji dan vstal... in da se je prikazal Kefu in potem dvanajsterim, potem se je prikazal več kot petsto bratom hkrati, izmed katerih je sedaj še večina živih, nekateri so pa zaspali, potem se je prikazal Jakobu in nato vsem apostolom.“

Vse priče enako pričajo. Mnogi so bili še živi, ko je apostol pisal in bi ga popravili. Mirno lahko zatrdimo, nekaj se je vsem tem zgodilo, da so trdili: „Videli smo

Gospoda.“ Njegovi učenci so bili kakor izgubljeni in popolnoma osamljeni in vendar se spremene. Ni bilo več strahu in dvoma, zanje je bila le popolna gotovost. Spoznali so ga in vse jim je bilo samo po sebi razumljivo. Dogodek jih je popolnoma spremenil. In po njih se je tudi tek sveta spremenil. Njihova vera je bila začetek nove družbe v človeškem rodu, ki je spremenila svet.

Kot ni bilo mogoče apostolom, da bi ostali nevedni in nevtralni do vstajenja, tako tudi moderne- mu človeku ni mogoče, da bi ostal do Kristusa nevtralen. Življenje samo hoče pojasniti, ko pokaže na dejstva in zahteva dejanj. Kristus sam je jasno povedal, kar

potrjuje vsakdanje življenje, da je tisti, ki ni z njim, proti njemu. Hoče odgovor, ali ga sprejmemo ali zavrremo. Bivanje Boga ni računsko vprašanje, na katerega še ni odgovora.

Velikonočno jutro ima za vsakega svoj smisel in pomen. Tudi evangeliju verujemo le v luči vstajenja. Vemo, da je v njem resnica in je nemogoči dogodek Kristusovega vstajenja veliko bolj resničen kot vsak drugi zgodovinski dogodek. Ko beremo evangelije, moremo odkriti mnogo stvari, ki so bistvene za naše krščansko verovanje, za naše odnose do sveta in do Boga. Bog je za vsakega človeka in ta Bog je razodet po Kristusu. Ni le Bog

Zadnja večerja: Vzemite in jejte, to je moje telo, ki se daje za vas (naslikal Janez Dominik Tiépolo).



enega naroda, ne le ene veroizpovedi ali skupine. Bog je vsakemu Stvarnik, Gospodar in Odrešenik. V njem je edinstvo človeštva. Vse današnje razlike niso dokončne in ne odločilne. Vsi smo ljubljani po Bogu, vse nas enako ljubi, čeprav bi bili poklicani, da mu služimo na različne načine, z različnimi darovi, z različno globino in širino svojega znanja.

Čim večje je naše spoznanje, večji mora biti naš odnos do drugih in naša odgovornost v

svetu, ki ga je Bog tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da je zanj umrl, da more svet živeti.

„Kristus je vstal od mrtvih,“ vneto zatrjuje apostol. Tudi za nas, ljudi dvajsetega stoletja. Že samo ta zavest lahko prinese luč v polmrak naše vsakdanjosti ter nas prerodi, kot je prerodila prve kristjane. V tem je radost, blagoslov in sreča tudi naše letošnje velike noči.

Msgr. Ignacij Kunstelj

Boris L. Pasternak

Getzemanski vrt

Migljajo daljne zvezde, enakomerno
ovinek razsvetljujejo poti,
ki gre krog Oljske gore v luč večerno,
in potok Kedron, ki pod njim šumi.

Poljana kar na lepem se prevrne
in rimska cesta se nad njo sprostre,
prastare oljke sivkasto srebrne
po nebu rade bi za njo odšle.

Na koncu poti obzidani so vrta,
ob njih pusti učencev tropek svoj,
rekoč: „Srce mi bolno je do smrti;
bedite tu in bodite z menoj.“

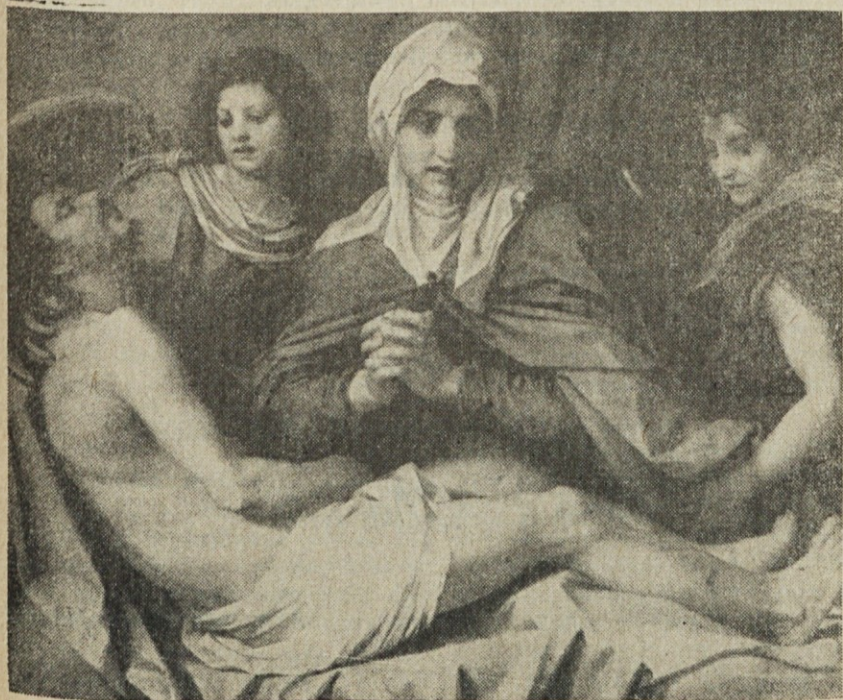
Odreče v vdanosti se nemrmravi,
kot daru, ki mu je v najem bil dan,
vsej svoji moči, čudežem, veljavi,
postane smrtnik kot vsak zemljan.

Daljava nočna je kot bojno bolje,
kjer vladata uničenje in smrt,
ko da je prazno, pusto vse veselje
in obljudljiv prostorček le za vrt.

Strmi v ta črna brezna, ki okoli
brez konca in začetka se vrste,
v krvavem potu ves k Očetu moli,
naj kelih smrti mimo njega gre.

V molitvi smrtno stisko si utolaži
in pride z vrta, kjer uzre po tleh
učence vse navzkriž, kot jih na straži
premotil spanec je, najhujši greh.

Objekovanje Kristusa (naslikal Andrej Sarto).



Zbudi jih: „Dobri Bog vam je omogočil
živeti v mojih dneh, a tu vse spi.
Sinu človekovemu je čas napočil,
da v roke grešnikom se izroči.“

To komaj reče, že od nekod vstane
barab in hlapcev truma brez sramu
z lučmi in meči — in Judež prvi plane
s poljubom mu izdajalskim krog vratu.

Ne vda se Peter klavcem brez odpora,
odseka enemu od njih uho.
Zasliši: „Ne rešuj z orožjem spora.
Nazaj ga deni, kjer je prej bilo.

Kaj ne bi mogel legijon krilati
v pomoč mi priti na Očetov glas,
sovražne trume kakor nič razgnati,
da ne bi se mi skrivil niti las?

A knjiga je življenja zdaj na strani,
najdragocenejši od vseh strani,
in mora se spolniti, kot se hrani
v prerokbah pisanih. Naj se zgodi.

Kot prilika je reka zgodovine
in v hipu vname se lahko kot snop.
V imenu njene strašne veličine
v trpljenju prostovoljnem pojdem v grob.

V grob grem, a tretji dan od mrtvih vstanem
in kot na reki splav za splavom gre,
pred sodni stol se dolge karavane
stoletij mi iz temnih dalj zvrste.“

(Prevedel Janko Moder)

To je dan, ki ga je naredil Gospod

Oj, veliki četrtek! Žalostni dan razkritih oltarjev, zagrnjenih križev in smrtne žalosti, bridkost poslovilne večerje našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je na večer, preden je trpel, za naše in vseh zveličanje, to je danes, vzel kruh v svoje svete in častitljive roke, dvignil oči proti nebu k Tebi, Bogu, svojemu vsemogočnemu Očetu, se Ti zahvalil, ga blagoslovil, razlomil, dal svojim učencem in rekel: „Vzemite in jejte od tega vsi, zakaj to je moje telo...“

Oj, veliki petek, dan velike Smrti, ko se je dopolnilo naše odrešenje! Dan Kristusove poslednje molitve: „Oče, odpusti jim...!“ Dan krvi in prebodene strani... Zvonovi molče, tabernakelj je široko odprt. Jagnje božje je darovano.

Glejte, les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta! Pridite, molimo!

Oj, velika sobota in molitev pred grobom! Križ na oltarnih stopnicah in prižgana sveča, ki naznanja veliko nedeljo, blagoslov ognja in blagoslov jedi, dišeča po novi pesmi zvonov in glorijski med zastrtimi okni, po kadi in kresilnih gobah...!

Oj, velika nedelja! Sestra Gospodovega poveličanja in pomladne moči!

Po soboti pa, ko se je svital prvi dan tedna, je šla Marija Magdalena in druga Marija pogledat grob, aleluja.

Aleluja!

Trikratni spev, vsakikrat z višjim glasom zapet. Kristus se je dvignil iz grobnih temin. To je dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo se in veselimo se ga!

V jutranjo meglo plane glas zvonov in pesem radosti. Nad mlado polje se dvignejo in od mrtvih vstali Bog hodi v zlati monštranci med sadovnjaki.

S šumom se razpira popje in drevje pričinja cveteti. V potoku narašča voda in od gora vleče mrzel veter, ki razganja meglo. Hiše so obsijane z lučjo in roženkraut in rožmarin slutita pomlad.

Aleluja, Aleluja!

Krepke roke držijo banderske drogove. Fantje gledajo v zrak, ker se bandera zadeva ob veje dreves. Počasi stopajo in obračajo bandero proti vetru, da lepše plapolajo, posnemajo v svojem frfotanju glas ptičjih peruti.

Ministrante, ki nosijo sveče, bolijo roke, zvončki izmenoma po-

zvanjajo in baldahim diši po kadilu.

Gospod župnik ima zlat plašč in sivo glavo. Na stojalu monštrance se igra sonce in pevci

pojo: „Premagal je pekel in smrt.“

Tako stopa procesija.

Žene s škapulirji in velikimi svetinjami na modrih trakovih

Velika noč

Daleč grem po beli poti:
velikonočnim zvonovom naproti.
Kadar jih srečam, zazvonijo
tisto nebeško melodijo,
da korak zastane
in srce se zgane
v zamaknjenju.

Himno slišim. Čudotvoren glas!
Bratje, greste? Pojdimo skoz vas!
Od zelenih vej
pod zeleni krov
zadehtelo bo po njej.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Na večer se zlije v lep nasmeh.
Videli ga boste v vseh očeh.
Od pisanih cvetov
do pisanih košar
zablesti skrivnosten žar.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Noč spočne in nam rodi Pomlad.
Angel pahne kamen z grobnih
vrat.

Iz blaženih gomil
do blaženih duhov
dviga se mogočnih kril.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Silvin Sardenko



molijo v zboru rožni venec. Možje odgovarjajo počasi, kot je počasna in težka njih hoja in misel, ki se sprehaja od Boga do polja in živine.

Dekleta imajo nova krila in dišeče robce in fantje stopajo z živim korakom. Otroci venomer klepetajo — menijo se o pirhih in poticah.

Zvoni Gospodovemu vstajenju na čast.

Doma čaka žegen. Miza je pregrnjena, gnjat diši, potica in pirhi leže ob hrenu in klobasah in na vsem je božji blagoslov.

Tako Bog posvečuje darove zemlje.

Otroci so lačni in se gnetejo k mizi. In oče se prekrži in vsa družina z njim in moli svečano kot nikoli sicer: na čast vstalemu Zveličarju in za novo setev...

Na vasi sekajo pirhe in poma-

ranče in v cerkvi se pričinja velika maša.

In diakon zapoje z visokim glasom:

Bratje, postrgajte stari kvas, da boste novo testo, ker ste opresni; zakaj naše velikonočno Jagnje, Kristus, je darovano!

Nad tabernakljem stoji Kristus s praporcem in škrlatnim plaščem.

Pod cerkvenim ostrešjem si znašajo ptiči gnezda.

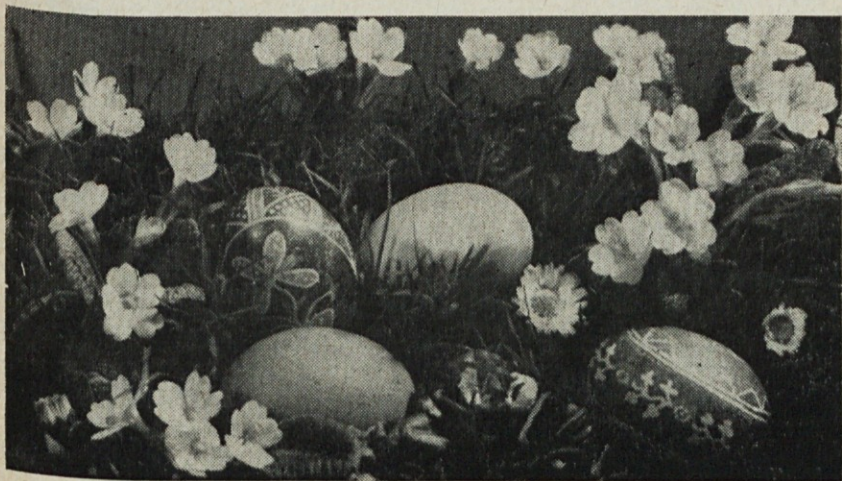
„Ker zima je prešla, prenehal je dež in se umaknil. Cvetlice so se prikazale v naši deželi, čas za obrezovanje je prišel, glas grlice se je začul v naši deželi.“

To je dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo se in veselimo se ga!

Aleluja, aleluja!

Naše velikonočno Jagnje, Kristus, je darovano.

Emilijan Cevc



Veselo jutro

„Bi-i-īm, ba-a-am, bim, bam, bom, bi-i-im, ba-a-am,“ je v daljavi donelo iz cerkvenega stolpa v slovesno jutro Gospodovega vstajenja. Nekje so streli iz možnarjev pretrgali mir.

Vnukova hiša med goricami se je prebudila.

„Dobro jutro in blagoslovljene praznike, mama! Blagoslovljeno Veliko noč, očka!“ so drug za drugim hiteli otroci z voščili.

„Hvala! Hvala, otroci! Tudi vam vsem skupaj blagoslovljeno Veliko noč!“ sta hitela odgovarjati oče in mati.

Kmalu nato je mama povabila vso družinico k velikonočnemu zajtrku. Miza je bila že pripravljena. V sredini vaza, v njej so stale butarice in oljkova vejica še od cvetne nedelje. V pobarvani šibnati košarici živopisani pirhi, na lesenem krožniku šunka in hrenove korenine. Iz sredine belega prta se je smejala potica. Za vsakega je čakala bela skodelica za dišečo kavico in ob njej majčken šopek pomladanskega cvetja: dišeče vijolice, rumene trobentice in vejica žametnih mačic.

Bogatost je vabila na mizi, med njo je cingljala pomlad in vesela

mladost otrok, prebujenih v zgodnjem jutru.

Zbrali so se vsi ob mizi. Iz vrča je zadehtela slast vroče sladke kave, drugačne kot druge dni.

Oče jih je povabil: „Molimo v čast Kristusovem vstajenju! Oče naš...“

Tedaj se je zganilo v kotu nad mizo in On je neslišno razlil blagoslov iz svojih svetih rok nad zbrano družino. Blagoslov velikonočnega jutra!

Nato so posedli zapovrstjo in čakali. Mama jim je začela deliti dobrote. Ko je končala to svoje skoraj obredno delo, je najstarejša hčerka neopazno vstala in primaknila na mizo še en krožnik. Z očmi je dala znamenje ostalim trem, češ, saj se razumemo, kaj to pomeni, kajne?

Na tisti prazni krožnik je romal kar po vrsti in brez besed del dobrot: sestrici sta položili šunko s hrenom, bratec se je odrekel pirhu, največja kosu potice.

„Otroci, kaj pa naj to pomeni?“ jih je prekinila mama.

Spogledali so se, se okorajžili ter ji povedali, da bo to prostovoljni dar za ubogo mamico Slejkovo.

Ah, mamica Slejkova! Ob robu

goric, kjer se je pobočje pokrilo z gozdovi, je ždela nizka kočica te ženice. Sama je živela v njej. Že pred leti je pokopala moža, nihče pa ni nikdar govoril o otrokih, ki bi jih bila imela, kajti sem sta prišla od onkraj Drave.

Ženica je bila Vnukovim otrokom sama dobrota in ljubezen. Dan na dan so zahajali k njej, kot bi bili tam doma. Pred kočico pod kapom je imela klop. Tam je rada posedala in oni so se drenjali okrog nje in radi poslušali njeno pripovedovanje. Koliko lepega iz svojega življenja jim je vedela povedati! S kako lepimi besedami

je znala slikati veliki svet, nepoznane ljudi in življenje v njem! In kako rada je imela te otroke, ki jim je razdajala del svojega srca. Iz njenih dobrih majhnih oči je sijala ljubezen in vedno jih je božala in vzdihovala: „Jah, jah, otročiči moji zlati!“

Tiste dni pred Veliko nočjo je ženička zbolela. Klop pod kapom je ostala prazna, niti prvo toplo pomladno sonce je ni zvbilo čez prag. Tožila je svojim obiskovalcem: „Jah, jah, otročiči moji zlati! Kako bom nesla k žegnu, ko sem pa tako brez moči. Še kruha si ne bom mogla speči. Vsa sem

Blagoslov velikonočnih jedil (Maksim Gospari)



polomljena: roke, noge, vsaka koščica posebej. Jah, jah, otročiči, kaj bo z mano!“

Ko so otroci neko popoldne odhajali od bolnice, so na pol poti posedli ob grmovju, kjer so prve trobentice vabile iz rumenih kupčkov. Menili so se, kako naj bi mamici Slejkovi pomagali, da bi tudi ona imela lepe praznike, najbolj pa, kako bi ji priskrbeli dobre žegna. Zedinili so se tedaj, da ji bo vsak od svojega nekaj odstopil.

„Jaz ji bom dal pirhek!“ se je odločil bratec prvi.

„Jaz ji bom primaknila šunko!“ je dodala sestra.

„Jaz ji rada prepustim hren in šunko!“ se je odločila druga sestra.

„Moja potica bo zanjo, ki nam toliko dobrote izkazuje!“ je ponudila še najstarejša.

Vselo in toplo je mama objela z očmi svoje otroke, ko je zvedela, za kak dober namen so se sami in prostovoljno odločili.

„Pa nikar ne mislite, otroci moji, da sem jaz na Slejkovo mamico pozabila. V tisti košarici, ki si jo nesla k blagoslovu ti,“ se je obrnila do manjše hčerkice, „v tisti košarici je žegen za Slejkovo mamico.“

„Kaj mislite,“ je dostavil še očka, „da ste se samo vi spomnili nanjo? Poglejte, kaj sem ji pa jaz prihranil!“ In postavil je steklenico rujnega haložana na mizo. „Da vam bo še bolj odprla svoje srce...“

Pohiteli so z zajtrkom, nato pa se odpravili z žegnomo v kočico k Slejkovi.

„Jah, jah, otročiči moji zlati, pa me res niste pozabili! Kako bi me bolelo, če bi nobenega ne bilo k meni!“

Solznih oči jih je božala in ljubkovala. „Jah, jah, v cerkev ne bom mogla, predaleč je za mene,“ je tožila.

Njen pogled je otožno objel pobočje goric, v katerih je zgodnja pomlad poganjala v trsje kipeče sokove novega življenja. Za kočo je v vrhu cveteče češnje ošabni škorec zapel pozdrav po vrnitvi iz južnih krajev.

„In nobene velikonočne pesmi ne bom letos slišala. Jah, jah!“

„Hočete, mamica, da vam mi katero zapojemo?“ so se obiskovalci prijazno ponudili.

„O, le dajte! Še jaz bom pomagala!“ se je brž vsa navdušila.

Iz otroških grl se je oglasilo svečano: „Zveličar naš je vstal iz groba...“ Ona pa je zraven pripevala kakor v cerkvi, kadar so pevci na koru dvignili glasove.

„Oh, saj je še lepše kot v cerkvi!“ je pohvalila male pevce in dodala, da lepše velikonočne nedelje skoraj še ni doživela.

Tudi otroci so bili srečni. Srečni, ker je bil Gospodov veliki praznik. Veseli pa tudi, da so osrečili mamico Slejkovo.

Polni radosti so se odpravili k veliki maši.

Legenda o Kristusovi suknji

Ko je Kristus umrl, so vadjali pod križem vojščaki za njegovo suknjo. Dobil pa je vadjlo Markus iz Panonije.

Kristusova suknja je bila šita iz grobega rdečega sukna, rezana vsa iz enega kosa. Šivala jo je Marija sama, ko je bilo Kristusu sedem let. Na rdeče sukno so padale njene rdeče solze, ko je mislila na sinovo trpljenje in smrt. Tistih solz ni bilo móči izbrisati, poznajo se še dandanašnji. Kristus je oblekel suknjo in je ni slekel petindvajset let. Kakor je rastel, tako je rasla suknja čudežno z njim. Nosil jo je, ko je tolažil žalostne, odpuščal grešnikom, lečil bolnike, dramil mrtve. Tudi jo je nosil, ko je jokal krvave solze na Oljski gori in ko je nastopil pot na Golgoto.

Markus iz Panonije si je ogrnil Kristusovo suknjo, da bi se izkazal pred vojščaki. Ali komaj jo je ogrnil, ga je zbolelo srce in njegove oči so izpregledale. Odpasal si je meč, ni slišal zasmehovanja, ne hudih besed in je šel, kamor ga je gnalo spoznanje.

Videl je krivico, ki je prej ni videl; videl je, da so deležni trpljenja in križa tisti, ki lajšajo trpljenje trudnim in nosijo križ omagujočim; in videl je, da bo

njih plačilo večno in nezaslišano veselje; in nazadnje je videl tisočletno kraljestvo pravice in blagoslova božjega.

Tako je romal od kraja do kraja, od dežele do dežele in njegova beseda je bila evangelij. Ubogim je prinesel bogastvo, bolnim zdravje, potrjim radost. Razodel je malodušnim: vsa krivica je v vaših srcih; očistite srca — kje je krivica?

On sam, Markus iz Panonije, ni čutil romarskega trpljenja, ne gládú, ne žeje, ne mraza. Njegove oči so bile uprte v tisočletno kraljestvo in njegova duša je bila od upanja nasičena in napojena. Ubog in truden je umrl, pokopali so ga za plotom.

Ko so ga pokopali, so se spogledali in so rekli: „Komu njegovo premoženje?“ Njegovo premoženje pa je bila Kristusova suknja. Dolgo so govorili in barantali, naposled pa so uganili: „Razrežimo jo, to rdečo suknjo, pa si vzemimo vsak svoj kos, kolikor nas je. Ti si mu dal kos kruha, jaz korec vodé, ti slamo za noč, ti si ga pokopal; vsem je dolžan, naj plača vsem!“ In tako so storili. Na deset kosov so razrezali Kristusovo suknjo; in povečala je suknja devet spoznavalcev. Zakaj ostali so na suknji Mariji-

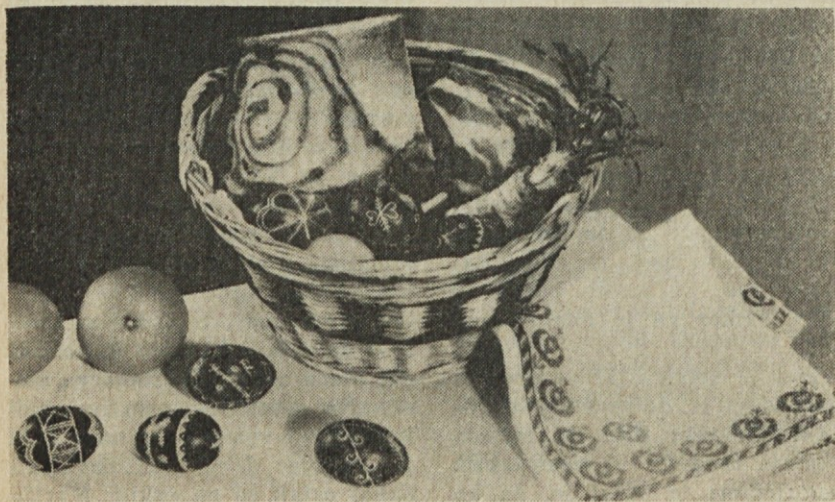
ne solze in ostala je Kristusova kri.

Komaj se je grešnik dotaknil rdeče suknje, je izpregledal in je spoznal: greh je v kriviči, krivica pa je v mojem srcu. In ob tisti uri je okusil sladkost trpljenja; kakor rodovitna njiva je trpljenje, ves blagor raste iz njega. Razodeto je bilo, visoko povišano na Golgoti pred vsega sveta očmi: le trpljenje sámo bo premagalo trpljenje. Trpi, da ne boš trpel, umri, da boš živel!

Šli so v svet, dediči Kristusove suknje, in so oznanjali tisočletno kraljestvo. Trpeli so in umrli v trpljenju in sladkosti. Njih bogastvo pa je ostalo in na stotine je bilo dedičev. Razšli so se, razbegli se na vse strani prostrane zemlje, vsi bogati dediči, lastniki Kristusove suknje. Z njimi je šel evangelij o trpljenju in o slavnem

poveličanju iz trpljenja. In kakor so trpeli in kakor so umirali v trpljenju: njih dedičev je bilo na tisoče, bilo jih je na milijone. Ni bilo gore tako visoke, ne doline tako globoke, da bi ne čula njih glasu...

Brat, čemu jokaš? Raduj se in vriskaj od radosti: — — tudi ti nosiš Kristusovo suknjo, kakor jo nosim jaz. Kakor jaz in kakor silni milijoni trpečih. Pa pride čas in blizu je, ko se bo razodelo vse do konca: da naše trpljenje ni bilo izlito kakor voda v pesek, temveč, da nam je pognojilo, zalilo in hranilo večno poveličanje; ko se bo razodelo, da je vsaka naša solza osušila tisočero drugih; in ko se bo navsezadnje preslavno razodelo, da smo mi vsi, mi zmagovalci, ki smo trpeli zaradi pravice, nosili rdečo Kristusovo suknjo...



Prof. B. Bajuk:

Slovenskemu misalu v pozdrav

„Sedaj smo prvič v zgodovini dobili slovensko oltarno mašno knjigo... Slovenska mašna knjiga je odšla na pot. Ne samo po naših treh slovenskih škofijah... šla bo do vseh dežel, kjer bivajo Slovenci in se zbirajo k službi božji... Kakor da bi se povrnili časi svetih slovanskih bratov Cirila in Metoda, ki sta s slovensko bogoslužno knjigo povezala Slované...“

Tako je Rimskemu misalu na pot zapisal škof Stanislav Lenić v „Cerkvi v sedanjem svetu“ (št. 11—12/1975).

Zdi se mi, da moramo temu edinstvenemu dogodku dati med nami vse več poudarka, da bo vsakega slovenskega rojaka ta novica in vesela zavest prevzela do dna srca in ga navdala s hvaležnostjo ter ponosom. Vsakega Slovenca — ne samo kot vernega katoličana, ampak tudi vprav — kot Slovenca!

Ljubljanski nadškof Pogačnik je prejel za božične praznike, kot smo brali v Oznaniu, posebno pismo vatikanskega državnega tajnika Villota. V njem mu spo-

roča, da je sveti oče „zelo pohvalil Rimski misal, ki ga je nedavno pod tvojim (Pogačnikovim — op. člankarja) predsedstvom pripravila Slovenska liturgična komisija in poskrbela, da je izšel v počastitev tisoče obletnice prve listine v slovenskem jeziku (brižinskih spomenikov — op. prevajalca), ti pa pa si mu en izvod poklonil“.

Ali se v dovoljni meri zavedamo velike in pomembne milosti, ki nam jo je Božja previdnost Slovincem naklonila, ko se lahko v svetovnem zboru narodov s ponosom predstavimo s svojo tisočletno krščansko kulturo ob svojem prvem Rimskem misalu?!

Pred nami vstajajo podobe Gorazda in Hotimira iz 8. stol.; škofa Modesta od Gospe Svete; nato v 9. stol. svetih bratov Cirila in Metoda; in potem dolga stoletja, polna težkih preskušenj in trpljenja slovenskega naroda vse do današnjih dni, pa ves čas zvestega svojemu Bogu in krščanstvu. Osebnost mi obstane spomin na skromnem, a tako značilnem dogodku iz polpretekle dobe.

Bila je doba, ko je preganjanje slovenstva v Slovenskem Primorju pod fašistično gonjo doseglo svoj višek. Fašisti so uničevali slovenski tisk in knjigo, prepovedana je bila slovenska šola, slovenska beseda in pesem v cerkvi zadušena, — bili so časi Bevkovega Kaplana Čedermaca. Naj bi ga vsakdo prebral, kdor ga še ne pozna!

In takrat se je zgodilo tisto edinstveno in čudovito, ki nas je ob teh vtisih do srca ganilo. 23. novembra l. 1932', sredi najkru-tejšega preganjanja, je Vatikan izdal — za zahodno, rimsko ka-toliško Cerkev edinstven odlok, da smejo slovenski duhovniki pri slovesni maši evangelij najprej brati v latinskem, nato pa peti za ljudstvo še v slovenskem jezi-ku...

Za nedeljo, ko naj bi odlok sto-pil v veljavo, sem bil na obisku pri stricu, rajnem župniku Ivanu Poljancu v Lučinah nad Škofjo Loko. Na predvečer se je priprav-ljal za mašo naslednjega dne.

Pa naenkrat vstane izza mize in začne hoditi gor in dol. „Pre-klicana reč! Saj ne bo šlo!“ Za-čuden ga povprašam: „Kaj pa ta-kega?“ In se mu ovlažijo oči: „I — saj veš! Jutri bomo prvi-krat smeli peti evangelij tudi po slovensko! Pa te taka reč — ta-ko — prevzame...“ Zadnje bese-de je že komaj dokončal v ginje-nosti.

Naslednje jutro sem nestrpno in sam pravtako ves prevzet na koru s pevci čakal evangelija. Po latinskem delu se je obrnil. Dvak-krat je skušal pričeti, a mu ni dal glas... „Gospod z vami“, je oklevaje začel. „Iz svetega evan-gelija...“ Glas se mu je zamajal in utonil v ihtenju. Vsi smo ob njem v cerkvi doživljali isto. Iz rokava je moral na pomoč obsežen robec, da je župniku dal nekaj trenutkov za utešljiv oddih. Po-

tem se mu je glas polagoma umi-ril. Še po maši se je med zajtr-kom jezil sam nase: „Saj se ne moreš premagati, ko te pa tako zagrabi in stisne!“...

Predragi bravec! — Ali ne ob-čutiva morda tudi midva danes nekaj — podobnega **ob prvem slo-venskem misalu** v zgodovini slo-venskega naroda?!

Ali ne doživljaš tudi ti v sebi neke notranje srčne potrebe, da se v sveti spoštljivosti približava oltarni mizi in ob poljubu našega novega misala vzdihneva: „Hvala ti, Vsemogočni!“ — Kaj se ti zdi?!

In če prelistava nato vso tisoč-letno slovensko preteklost z vsem usodnim trpljenjem in zatiranjem našega ubogega malega naroda, se ustaviva pri besedah vélikega slovenskega sinú Ivana Cankarja, v katere je zajel vso to našo usod-no tragičnost: „Tisoč let krvaviš, izkervavel nisi! Narod mehkužneš bi dušo izdihnili in še sveče bi mu ne žgali; še bilj bi mu ne peli! Ti pa, tisočkrat ranjen, v trplje-nju utrjen, komaj zmaješ z rame-ni pod sovražno pestjó in praviš: ta burka je stara že tisoč let!“ —

In se nama, dragi bravec, po-rodí vprašanje: „Odkod sloven-skemu narodu ,odkod temu ne-bogljjenemu narodiču ta tisočlet-na neupogljiva življenjska sila, ta neuničljiva odpornost proti vsemu zagrizenemu nasilju?“

Dá — odkod?! — —

Samo iz dejstva, o katerem nam

živo priča vsa slovenska zgodovina, ko je skozi vso svojo tisočletno življenjsko dobo slovenski človek vztrajal — in še danes vztraja! — v zvestobi svojemu slovenskemu bistvu, svojemu narodnemu čutu in je vso svojo dobo neuklonljivo ter neustrašeno izkazoval in vse do današnjega dne — navkljub nasprotovanju in preganjanju — še vedno z isto neustrašenostjo izkazuje čast in hvalo svojemu Stvarniku — in to v svoji slovenski materini besedi in pesmi!...

O tem pričajo njegovi prvi zapiski in spomeniki; o tem pričajo njegove prve tiskane knjige; o

tem govori vsa njegova bogata verska književnost; in o tem v posebni meri in obliki priča danes — naš prvi slovenski Rimski misal!

Se ti ne zdi, dragi bravec, da morava tudi ob tej misli na kolena pred Gospoda in iz globine srca vzklikniti: „Hvala ti, Vsemogočni! Hvala za milost vztrajnosti in zvestobe veri, ki si jo naklanjal našim pradedom in dedom! Stotera ti hvala za to milost, ki jo še danes izkazuješ našim bratom in sestram doma in nam v zdomstvu! Tisočera ti hvala za vse, ti Vsemogočni, ti naš neskončno dobri Bog!“

Vstali Jezus se prikaže nevernemu Tomažu. (naslikal Simon Cantarini).



Lik Pija XII.

ob njegovi stoletnici

2. marca letos je preteklo 100 let, odkar je bil rojen Evgen Pacelli v samem osrčju starega Rima. Njegovi starši so se imenovali Filip Pacelli in Virginija Graziosi. Krščen je bil 4. marca, duhovniško posvečenje je prejel 2. aprila 1899, v škofa ga je posvetil Benedikt XV. l. 1917, v kardinala ga je povzdignil Pij XI. l. 1929 in 2. marca 1939 je bil izvoljen za papeža. Umrl je 8. oktobra 1958.

Njegovo papeževanje sodi med najslavnejše v cerkveni zgodovini.

Pija XII. so imenovali „Pastor Angelicus“. Naslov mu je dobro pristajal, saj je bila njegova osebnost res angelsko poduhovljena in dostojanstvena. Njegova vzvišena drža in njegove svečeniške kretnje so napravile silen vtis na najbolj izbrane duhove pa tudi na najširše množice, ki so se zgriinjale k njemu, da bi prejeli od njega apostolski blagoslov. Njegov žareči pogled je odseval silno razumnost. Obraz je imel kot izklesan iz ebenovine. Njegova osebnost je bila neustavljivo obvladujoča. Odlikovale so ga iz-

jemna modrost, neizčrpna sila, diplomatska spretnost in pretanjen čut za cerkveno vodstvo. Kot krmar Petrove barke jo je vodil z bistrim očesom in zanesljivo roko prek odprtega in razburkanega morja nasproti dobro izbranim pristanom. Med dramo zadnje svetovne vojne je bil „knez miru in krščanske ljubezni“ in se je izkazal kot velik dobrotnik človeške družine, ki ji je stal ob strani v najstrahotnejših letih našega stoletja.

S srcem predan službi Cerkve je znal Pij XII. zagotoviti njeno evangelijsko navzočnost na vseh krajih širne zemlje in vstopil kot papež z jasnovidnostjo in pogumom v sredo sodobne zgodovine. Sodobna vprašanja je tenkočutno dojemal, bistro razčlenjeval in prepričevalno osvetljeval s svojo mislijo. Napisal je 43 okrožnic in imel na stotine mojstrskih govorov, da ga po pravici lahko imenujemo „cerkvenega učitelja novejšega časa“. Bil je velik obnovitelj in zanesljiv vodnik božjega ljudstva. Živel in umrl je v slovesu svetosti. Postopek za njegovo razglasitev za blaženega lepo napreduje.

Skof dr. Gregorij Rožman o Piju XII. ob njegovi smrti

Če bi novejša zgodovina komu dala priimek „Veliki“, bi ga brez dvoma zaslužil papež Pij XII., pred čigar veličino in opravljenim življenjskim delom se narodi klanjajo.

Pij XII. je zasedel stol sv. Petra na predvečer 2. svetovne vojne in je v 20. leto vladal Cerkev na prelomnici 20. stoletja. Skušal je ohraniti mir in celiti rane vojn in revolucij.

Apostol miru

Eno prvih dejanj Pija XII. je bil mirovni poziv vladam Nemčije, Francije, Velike Britanije in Italije, v katerem jih roti in prosi, naj prihranijo svojim narodom strahote moderne vojne in najraje z dogovori mirno rešijo svoje razlike.

Ko ni uspel, je bila prva njegova skrb lajšati stiske in bedo, ki je nastajala. Takoj je ustanovil urad za obveščanje o vojnih ujetnikih in odbor za pomoč vojnim žrtvam, beguncem in brezdomcem.

Ko mir ni mogel ohraniti, se je trudil, da ga po možnosti pospeši na način, ki mu je bil edini moč: s poukom in spodbujanjem. Že 24. decembra 1939 je v božični poslanici govoril o pogojih za

pravičen mir. Med vojno je obso-
dil Hitlerjevo barbarsko početje uničevanja „brezvrednih“ življenj in uzakonitev sterilizacije.

Po končani vojni je že takoj 9.



Kip Pija XII. v baziliki sv. Petra

maja 1945 v radijskem govoru očrtal temelje trajnega miru. Od tedaj je izdal še 10 okrožnic o miru, o delu za mir, in pozival k molitvi za ohranitev in ureditev miru in mirnega sožitja med narodi.

Učenik

Z vso pravico zasluži Pij XII. častni naslov „cerkveni učenik“. V polnomočju nezmotljivega učiteljstva je slovesno razglasil versko resnico, o Marijinem telesnem vnebovzetju (1. XI. 1950).

Redni način učenja papeža so njih okrožnice, ki obravnavajo pereče verske, npravne, disciplinarne zadeve, opomine in prošnje, naslovljene na škofo sveta, ki naj jih vernikom podrobneje raztolmačijo. Pij XII. je napisal 43 takih okrožnic.

Nov, sodoben način učenja so papeževi nagovori po radiu; tega se je papež pogosto posluževal ob raznih priložnostih, kakor so kongresi, zborovanja, romanja; znane so zlasti njegove božične poslanice po radiu.

Katoliškim shodom, socialnim in drugim tednom je v posebnih pismih dajal navodila za njih svojstveno delovanje v bodočnosti.

Sodobne prometne olajšave omogočajo, da prihaja v Rim toliko ljudstva kot še nikdar poprej. Na milijone ljudi je sprejel v devetnajst in pol letih svojega blagoslovljenega vladanja. Prihajali so znanstveniki in učenjaki, zastopniki vseh panog današnje-

ga gospodarskega in kulturnega življenja, množice mladine, mož in žen, organiziranih v raznih vejah Katoliške akcije. Vsem je govoril, vse je poučil, navdušil.

V Vatikanu ni bilo dosti prostornih dvoran za tolike množice, redne tedenske avdience je imel v cerkvi sv. Petra in še ta je bila mnogokrat premajhna in se je sprejem vršil kar na trgu pred cerkvijo, kjer so se zgrinjale stotisočere množice.

Brez dvoma je Pij XII. po obsegu pouka in raznolikosti predmetov največji med vsemi dosedanjimi papeži. Njegovi nagovori so zbrani in objavljeni v 20 debelih knjigah.

Poglavar Cerkve

Samo nekaj suhih števil. Kljub vojni in komunističnim revolucijam, ki rast in razvoj Cerkve mnogokje zavirajo, posebno v misijonskih deželah, se je pod papežem Pijem XII. organizacija Cerkve širila, utrdila in razvila v normalno stanje. V 19 letih je ustanovil 443 novih škofij; od teh jih je 252 v nekdanih misijonskih deželah. 9 dežel v Afriki je toliko napredovalo, da je sv. oče mogel misijonarje spremeniti v redne škofo; isto se je izvršilo na Kitajskem, v Burmi in še drugod. Poleg tega je ustanovil v misijonih še 232 novih vikariatov in apostolskih prefektur. To je bolj zunanji okvir za delovanje Cerkve, glavno je notranje življenje Cerkve in vernikov; to je seveda glavna skrb vsakega papeža.

Pastir in oče

V vsem učenju je Pij XII. poudarjal, kar je bistveno: notranje življenje iz vere v milost. V skrbi za to najbolj potrebno je nam predstavil Marijo, božjo in našo mater, da bi se v ljubezni do nje, po njenem zgledu in njeni priprošnji bolj približali Jezusu, mu ostali stanovitni v vseh preskušnjah in se po njem in v njem zveličali.

Povečal in povzdignil je praznik Marijinega vnebovzeta, praznik njenega brezmadežnega Srca in praznik Marije, Kraljice sveta, razglasil marijansko leto 1954 in posvetil svet brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

Napravil je korake, ki niso bili pričakovani: olajšal je post pred obhajilom in dovolil večerne maše; s tem je milijonom vernikom omogočil pogostejše obhajilo. Bogoslužje velikega tedna je preuredil po prvotni zamisli Cerkve, da se verniki morejo z večjim pridom udeležiti pomembnih svetih obredov.

Poleg Marije pa je postavil na oltarje in nam dal v nebesih močnejše priprošnjike, razglasil je 39-krat blažene in 33-krat svetnike, med temi kar cele skupine mučencev po 12, 23, 26 in 52.

Cerkev bi zatajila sama sebe in bi nehala biti mati, če ne bi prisluhnila tesnoba klicu, s katerim se obračajo nanjo vsi družbeni razredi človeštva. (Pij XII.)

MOLITVENI NAMEN ZA APRIL

Splošni: Molimo za vse, ki iščejo resnico.

Misijonski: Molimo, da bi se razširil razgovor med Cerkvijo in velikimi azijskimi verstvi.

Naj še to omenim: Pij XII. je bil očetovsko naklonjen Slovencem; vedel je, da je naš narod veren in zvest Kristusu in Cerkvi. Kakor vsi trpeči in preganjani so mu bili Slovenci pri srcu in je marsikaj storil v njih prilog, posebno ob mejah, kar ni prišlo v javnost. Že kot kardinal državni tajnik je kazal izredno pravilno umevanje za naš težki položaj ob mejah. Bodi zdaj naš priprošnjih pri Bogu!

— — —

Zgodovina bo Piju XII. izrekla priznanje, da se je nesebično in junaško trudil, da bi se na zemlji uresničilo geslo, ki si ga je privzel ob izvolitvi: Mir je sad pravičnosti.

V večnem spominu bo pravični.
(Amerik. Slovenec, 15. 10. 58.)

— — —



Rim

v znamenju svetega leta

(Nadaljevanje)

Beseda o križu

Dne 26. novembra 1975 so se zopet velike romarske množice zbirale v cerkvi sv. Petra in v dvorani za avdienco. Pavel VI. je govoril na obeh krajih. Prisotnih je bilo tudi nekaj slovenskih skupin in sicer iz Kranjske gore, Ljubnega in Braslovč.

Pavel VI. je imel ob tej priložnosti globok govor o križu. Med drugim je dejal, da bi se radi vsi ljudje ognili križa in odvzeli iz življenskih zakonov bolečino in žrtev. Radi pozabljamo, da nas je Kristus odrešil s svojim križem, s svojim trpljenjem in svojo smrtjo. Tudi mi moramo prehoditi križev pot, nositi Gospodov križ, in to z razumevanjem njegove skrivnosti. Kristus — Jagnje, žrtev našega zveličanja — se je

daroval za nas in iz svoje smrti napravil zase in za nas pričetek svojega in našega vstajenja. — Papež je svoj govor sklenil s poučkom, da moramo ljubiti križ, zlasti še spričo najhujše skušnjave naših dni, ki je uživaželjnost. Vsi iščejo ugodje in lahko življenje. Križ pa nas nasprotno spomni na potrebo zmernosti v nebrzdanim nagnjenju k ugodju, ki vodi na slabo pot.

Med romarji je bila tudi skupina bolgarskih romarjev, ki so po 50 letih zopet prišli kot romarji v Rim. Papež jim je posebej izrekel dobrodošlico.

Nov katoliški patriarh

Dne 27. novembra 1975 je Pavel VI. izročil palij novemu antihijskemu maronitskemu katoliš-

kemu patriarhu Petru Khoraichu, ki je nato dne 30. novembra 1975 daroval v cerkvi sv. Petra slovesno pontifikalno sv. mašo v spremstvu številnih prelatov raznih katoliških vzhodnih obredov. Prisoten je bil tudi papež Pavel VI. in je ob tej priložnosti govoril o pomirjenju in spravi v Libanonu...„Doslej“ — tako je dejal „je vaša dežela nudila vzgled konkretne možnosti, ki je žal tako redka, mirobljubnega in bratskega sožitja med dokaj različnimi skupnostmi glede narodnosti, vere in omike. Danes je videti, da so se tam razbohotili nesporazumi in medsebojni boji. V imenu evan-

gelija vas prosimo, da uporabite vso oblast in ugled, s katerim razpolagate v Libanonu, da pride zopet do sprave in pomirjenja in se znova upostavijo prijateljski odnošaji med vsemi kristjani, muslimani in judi.“

Poljski škofje v Rimu

Posebno pozornost je vzbudil v Rimu obisk 27 poljskih škofov, ki sta jih vodila primas kardinal Višinski in krakovski metropolit Vojtila. Dne 6. decembra 1975 so bili sprejeti pri papežu, ki jih je pristrčno pozdravil in rekel: Poznamo vaše probleme, ki jih mora-

Kronice,
znanihke
pomladi,
ki prikljujejo
iz zemlje,
ko se komaj
taja sneg,
oznanjajo zmago
pomladi nad
zimo in
zmago
življenja
nad smrtjo



te reševati z vso vnemo, poznamo pa tudi globoko vero plemenitega, zdravega in delovnega poljskega naroda, ki se je odlikoval v svoji tisočletni zgodovini z globoko navezanostjo na katoliško Cerkev in z globokim češčenjem Matere božje.

Po tem sprejemu so se poljski škofje skupaj s Poljaki, ki živijo v Rimu, udeležili jubilejnega romanja v cerkvi sv. Petra.

Jubilejno romanje rimskih Slovencev

Svetoletnih jubilejnih romanj se je v teku vsega svetega leta udeležilo nad 7000 Slovencev. Večina teh je prišla v raznih skupinah iz domovine in zamejstva. Mnogo posameznikov pa je prišlo izven organiziranih skupin z vseh strani sveta. Vsem tem romarjem so po svojih močeh pomagali rimski Slovenci, zlasti še središče za slovenske romarje na Via Appia Nuova 884 (papeški zavod Slovenik).

Ob koncu svetega leta pa so želeli imeti rimski Slovenci svoje lastno jubilejno romanje. Ta želja se jim je izpolnila v nedeljo 7. decembra 1975, ko so imeli v svoji sredi slovenska škofa dr. Držečnika in Jenka. Obiskali so pod vodstvom obeh škofov rimske bazilike, kjer je bil romarjem najprej prikazan glavni pomen obiska teh bazilik, nato pa so bile molitve, petje in blagoslov, ki sta ga podelila slovenska škofa.

Kronanje brezjanske Matere božje v Rimu

Na praznik Brezmadežne, 8. decembra 1975, se je izvršilo slovesno kronanje brezjanske Matere božje v kapeli papeškega zavoda Slovenika v Rimu. Z mariborskim škofom dr. Držečnikom in škofom Slovenskega Primorja Jenkom so somaševali predstavniki vseh slovenskih redov in gojencev Slovenika. Po evangeliju je govoril msgr. Jenko o pomenu kronanja Marije s strani Slovencev v tujini in o pomenu praznika Brezmadežne.

Kronanje Marije z Jezuškom je izvršil škof dr. Držečnik, ki je povedal, da je obe kroni blagoslovil papež Pavel VI. dne 5. decembra 1975, ki je ob tej priložnosti pristrčno čestital Slovincem. Nato je šel dr. Držečnik k podobi brezjanske Matere božje, ki je stala na vzvišenem mestu na desni strani oltarja, ter položil kroni na glavo Mariji in Jezusu. V polmraku sta se zasvetili pozlačeni kroni na veliki sliki. Kroni je napravil zlatar Žmuc točno po odlitku kron na podobi brezjanske Marije v ljubljanski stolnici.

Bila je to v resnici lepa slovesnost za sklep slovenskih romanj v Rimu.

Posebno ganljiv dogodek

se je pripetil v nedeljo 14. decembra 1975. Pavel VI. je daroval sv. mašo v sikstinski kapeli v

navzočnosti konstantinopoljske patriarhalne delegacije, ki jo je vodil metropolit Meliton. S to slovesnostjo so praznovali desetletnico, ko sta rimska in konstantinopoljska cerkev sklenili črtati medsebojna izobčenja iz leta 1054. V svoji pridigi je Pavel VI. izrazil svoje veselje nad obiskom delegacije in povedal, da se vrši ob isti uri podobna slovesnost v cerkvi sv. Jurija v Fanarju v Cari-

gradu kot sedaj v cerkvi sv. Petra. Po desetih letih obnavljamo — je dejal papež — Gospodu našo ponižno zahvalo. Ta dogodek je obnovil prijateljstvo med obema cerkvama. — Metropolit Meliton je pred papežem poudaril spomin doseženega črtanja izobčenja, s čimer je zvezana naloga, da naj se preteklost v tem pogledu pozabi in obe cerkvi naj sedaj gradita na tem, kar ju druží.

V znak vere
v Kristusa
in hvaležnosti Njemu
za odrešenje
je slovenski človek
postavljaj znamenja
na križpotjih
po vsej širni slovenski
zemlji (foto
Ivan Makovec)



Ob tej priložnosti je metropolit sporočil papežu pozdrave konstantinopeljskega patriarha Demetrija I.

Predno je Pavel VI. zapustil sikstinsko kapelo, je napravil nepričakovan korak. Šel je k metropolitu Melitonu in mu v znak ponižnosti poljubil nogo. Metropolit mu tega ni mogel preprečiti, in ko je sam hotel storiti isto, ga je papež zadržal in mu ponudil roko. Takrat se je metropolit ob veliki ginjenosti prisotnih globoko sklonil in papežu poljubil roko.

Sklep svetega leta 1975.

Sklep svetega leta se je izvršil na sveti večer, dne 24. decembra 1975 ponoči. Vso slovesnost so oddajale radijske postaje vsega sveta razen onih v komunističnih deželah. Mnogi milijoni so spremljali obrede v preddverju cerkve sv. Petra in na trgu, kjer se je zbrala nad 100.000 glava množica k sklepu svetega leta. Slovesnost zaprtja svetih vrat so prenašali po vatikanskem radiu tudi v slovenščini.

Obred se je začel pri papeškem oltarju (konfesiji) v cerkvi sv. Petra. Tam je Pavel VI. pričel z molitvami. Po sredi cerkve je bila razvrščena procesija s prižganimi svečami, ki se je pomikala skozi sveta vrata v preddverje. Zadnji je šel skozi vrata Pavel VI., kot je pred enim letom šel prvi skoz nje v baziliko. Za njim

je v teku svetega leta šlo okoli osem milijonov vernikov.

Pavel VI. je šel na prestol v preddverju in pozdravil zbrane v preddverju in na trgu sv. Petra ter ostale, ki so sledili slovesnosti po radiu in televiziji, in imel na vse globok sklepni govor, v katerem se je Bogu zahvalil za milost svetega leta. Dejal je: „Vidimo, kako se zapirajo vrata tega svetišča, toda vemo z vso gotovostjo, da se vrata Tvoje usmiljenja, o Bog, nikoli ne zapro za tiste, ki verujejo v Tvoje ljubezen in dobrotljivost.“ — Po končani molitvi je papež zapustil prestol in se približal svetim vratom ter osebno najprej zaprl eno in nato drugo krilo vrat, jih zaklenil in odvezl ključ. Sveta vrata so bila zaprta in sveto leto 1975 končano.

Nato je bila na ploščadi cerkve sv. Petra sv. maša, ki jo je daroval papež in katere se je kljub občutnemu mrazu udeležilo nad 100.000 ljudi. Evangelij je pel kardinal Willebrands, novi utrechtski nadškof in predsednik tajništva za edinost kristjanov. Po evangeliju je imel papež sklepni govor, v katerem je poudaril: „Pričeli smo to sveto leto, ki ga sedaj sklepamo, s tem, da smo prosili božje usmiljenje za nas, za Cerkev in za ves svet ter prosili za odpuščanje naših grehov in za naše spreobrnjenje. Sklonili smo svoje ohole glave in se odločili preroditi se v ponižnosti v svoji vesti po zahtevah evangelj-

ske poslanice. Iz vere, katere vir je Kristus, bomo zajemali dopolnilno luč, ki jo potrebuje človeško znanje, da napreduje na svoji poti, ki jo mora spremljati molitev. Novi človek tega svetega leta ne sme nikoli pozabiti moliti; pri molitvi ga bo spremljala vsa Cerkva. V novem veselju bomo sledili Kristusu in skušali razumeti znamenje časov; to znamenje je ljubezen do naših bližnjih, do vseh zapostavljenih in ponižanih, do vseh, ki žele pomoč, dobroto, ljubezen in tolažbo. —

Po obhajilu je šlo nad 200 duhovnikov obhajati vernike na trgu. Po sklepu svete maše je papež sprejel enega italijanskega in enega etiopskega mladeniča in jima izročil globus, sredi katerega je papež prižgal svečko, ki bo poslej stalno gorela v spomin na to sveto leto v katakombah sv.

Kalista do prihodnjega svetega leta — leta 2.000. S tem je papež zaupal mladini sveta odgovornost za prihodnost, ki naj bi bila bolj človeška, bolj pravična, bolj resnična. —

Gornje podatke o svetem letu smo povzeli iz tedenskih poročil, ki jih je skozi vse sveto leto zastavljal in razpošiljal slovenskim publikacijam, duhovnikom in laikom g. **Roman Rus** iz Rima. V ta poročila je vložil ogromno zastonskega truda in se je to resnično prvič zgodilo, da je ena sama oseba prostovoljno obveščala tedensko slovenske vernike po vsem svetu o nekem velikem dogodku v zgodovini Cerkve. Za to veliko dejanje se uredništvo Duhovnega življenja gospodu Rusu najpristrčneje zahvaljuje z iskrenim: Bog plačaj!

R. Smersu

Bridka pesem

Samoten sem,
vedno samotnejši.

Prišel bo večer,
nobenega človeka ne bom več srečal.
Noč bo brez luči in brez zvezda
in ko bo prišlo jutro,
bom daleč v puščavi
obstal pred izsušenim jezerom.

Tedaj bom tudi sam že prazen.
Solne plasti bodo belo sijale
kot slepčeve oči.

Karel Mauser

Cerkev in spolnost

Rimska Kongregacija za verski nauk je 29. decembra 1975 izdala izjavo „o nekaterih vprašanjih spolne etike.“ Izjava je bila izdelana in objavljena po naročilu Pavla VI. Ker obravnava vprašanja, o katerih celo med mnogimi kristjani ni več zadostne jasnosti, zato hoče tudi DŽ ta dokument posredovati v skrajšani obliki svojim bralcem, da bodo pravilno poučeni mogli pomagati tudi drugim v njih dvomih.

UVOD

Spolnost je izredno važen sestavni del človeške osebnosti. V spolnosti zlasti imajo svojo korenino značilnosti, ki ločijo ljudi v moške in ženske, ne le po telesnosti, temveč po celotnem ostalem ustroju. Spolnost je danes predmet poglobljenega proučevanja. Hkrati pa smo priče vedno večji pokvarjenosti nravi prav na tem področju, ki se poslužuje pri tem razdiralnem delu izredno učinkovitih družbenih občil, kot so tisk, kino in televizija. Žal, mnogi ljudje danes zagovarjajo oblike spolnega življenja, ki so v popolnem nasprotju z zdravim moralnim čutom in z božjo razodeto besedo. Posledica tega je, da je v zadnjih nekaj letih zavlada-

la med ljudmi, celo med mnogimi kristjani, velika nejasnost glede vprašanja, kaj je na področju spolnosti sploh še treba smatrati za veljavno in obvezno.

Cerkev seveda ne more ostati brezbržna spričo te zmedenosti idej in pokvarjenosti nravi. Spolno vprašanje je namreč izredno važno za posameznika in za družbo. Res je sicer, da premnogi škofje in škofovske konference svoje vernike opozarjajo na ta dejstva, a zmedenost je tolikšna in grozi postati tako splošna, da se je vrhovno cerkveno učitelstvo čutilo dolžno, da spregovori jasno besedo o nekaterih vprašanih spolne etike.

NARAVNI ZAKON

Ko gre za sodbo o moralnih vprašanjih, človek ne sme postopati po svojem osebnem mnenju. V globini svoje vesti odkrije namreč neki zakon, ki si ga ni sam dal, ki pa o njem vendar čuti, da mu je dolžan pokorščine. Bog sam je v njegovo srce zapisal moralni zakon. V pokorščini temu zakonu obstoji prav človekovo dostojanstvo in njegova moralna veličina, po tem zakonu bo nekoč tudi sojen.

Marsikaj se v življenju posa-

meznika in človeške skupnosti lahko spremeni v teku časov. Stari običaji ginejo, novi nastajajo, toda to neprestano menjavanje je moralno upravičeno le, če se istočasno ohranjajo in spoštujejo neki osnovni, nespremenljivi zakoni, ki temeljijo na bistvenih odnosih človeka do sebe, do drugih in do Boga. Ti nespremenljivi zakoni se imenujejo naravni zakon. Možno ga je spoznati že z naravno pametjo, vendar pa ga je Bog v marsičem tudi s svojo razodeto besedo potrdil. Oprta na naravni zakon in na izrecno božje razodetje Cerkev tako znova razglša, da se človekova spolnost moralno dovoljeno more udeleževati le v okviru zakonske skupnosti.

PREDZAKONSKI SPOLNI ODNOSI

Mnogi zagovarjajo danes mnenje, da je dovoljeno imeti spolne odnose že pred zakonom, vsaj v tistih primerih, ko sta prizadeta odločena, da bosta res šla v zakon in ko njuna medsebojna ljubezen, ki je na neki način že zakonska, zahteva to intimno združenje. Takšni spolni odnosi so po njih mnenju nekako naravni in zato dovoljeni. Posebej naj bi to veljalo še za primer, ko se prizadeta še ne moreta poročiti zaradi okoliščin, ki niso odvisne od njiju in pa ko so takšni spolni odnosi potrebni, da se ohrani njuna medsebojna ljubezen.

To mnenje je v popolnem nas-



Zdravo
družinsko življenje
je temelj
za zdravo družbo

protju s krščanskim naukom, ki uči, da je spolno udejstvovanje pridržano izključno zakonu in je torej le v zakonu moralno dovoljeno in dobro. Naj je namreč volja tistih, ki imajo takšne predzakonske spolne odnose, še tako trdno odločena za zakon, ni nobenega zares trdnega jamstva, da si bodo ostali dokončno zvesti, upoštevajoč tako veliko menljivost in nestalnost strasti. Kristus, nasprotno, hoče, da je zveza med možem in ženo stalna, kakor jo je pač prvotno hotel Bog že v raju in ki temelji na spolni različnosti moškega in ženske. „Mar niste brali, da ju je Stvarnik od začetka ustvaril kot moškega in žensko in da je rekel: Zaradi tega bo mož zapustil svojega očeta in mater in se bo združil s svojo ženo in postala bosta eno meso? Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne razvezuje!“

Medtem ko je ljubezen moža in žene v zakonu podoba nepreklicne ljubezenske zveze Kristusa s Cerkvijo, pa telesno združenje izven zakona nasprotno oskruni tempelj svetega Duha — kar je telo vsakega kristjana. Zato more biti spolni odnos med moškim in žensko zakonit in moralno dober le v stalni življenjski zvezi, torej v zakonu. Tako je vedno učila Cerkev. Pa tudi izkušnja priča, da mora imeti ljubezen svoje jamstvo v zakonski zvezi, če naj v resnici odgovarja svoji notranji namembnosti in človeškemu dostojanstvu. Predzakonski spolni

odnosi navadno tudi hote izključujejo spočetje novega bitja, tako da se ta navidezna zakonska ljubezen redno ne obogati tudi z očetovsko oz. materinsko ljubeznijo. Če pa le pride do spočetja, bo to v škodo otroku, ki mu bo življenje teklo brez stalne zveze med očetom in materjo v veliko škodo za njegov vsestranski razvoj.

HOMOSEKSUALNOST (ISTOSPOLNOST)

Nekateri so v današnjem času začeli opravičevati celo intimne odnose med osebami istega spola, tako imenovane homoseksualne (istospolne) odnose. Takšno gledanje je seveda v absolutnem nasprotju s stalnim učenjem Cerkve in z moralnim čutom krščanskega ljudstva.

Navadno se razlikujeta dve vrsti homoseksualcev — in to po pravici. V prvo vrsto spadajo tisti, katerih protinaravno nagnjenje do istega spola je prehodnega značaja in zato redno tudi ozdravljivo. Vzrok tega nagnjenja je napačna vzgoja, nenormalen spolni razvoj, slabi zgledi in podobno. Drugo vrsto pa tvorijo neozdravljivi homoseksualci, ker je njih nagnjenje nekako prirojeno in pogosto izvira iz bolezenskega telesno-duševnega ustroja.

O tej drugi vrsti homoseksualcev nekateri mislijo, da je treba imeti za nekako naravne in torej popolnoma opravičljive in dobre njih spolne odnose z osebami

istega spola. Še več, da naj bi bila dovoljena zanje celo zakonu podobna življenjska skupnost. To naj bi veljalo vsaj za tiste, ki se čutijo nesposobne za samsko življenje.

Kaj pravi Cerkev k temu? Najprej je gotovo, da je treba imeti do homoseksualcev obojne vrste veliko razumevanje. Treba je v njih buditi upanje, da bodo polagoma premagali težave, katerih vir je njihovo protinaravno nagnjenje. Tudi sodba o njihovi osebnosti, subjektivni krivdi za homoseksualna dejanja mora biti zelo previdna. Vendar pa se z njimi ne sme uporabljati nobena dušnopastirska metoda, ki bi priznala njih protinaravna spolna dejanja za nekaj dovoljenega, češ da so za te vrste ljudi nekaj naravnega. Cerkev s popolno gotovostjo uči, da so ta dejanja sama na sebi, po svoji naravi, moralno slaba in torej nikdar dovoljena. Sv. pismo jih obsoja kot težke pregreho. Iz te obsodbe sv. pisma pa seveda ne smemo sklepati, da je vsak homoseksualec v vsakem primeru popolnoma odgovoren za svoje dejanje. Sv. pismo hoče reči le, da so ta dejanja vedno proti pravemu redu in zato v nobenem primeru ne morejo biti dovoljena.

MASTURBACIJA (SAMOSKRUNJENJE)

Mnogi danes tudi dvomijo ali celo izrecno zanikajo tradicionalni cerkveni nauk, po katerem je

masturbacija težak moralni nered in torej greh. Navadno se sklicujejo na dušeslovje in družboslovje, češ da ti znanosti dokazujeta, da je masturbacija normalen pojav v razvoju spolnosti, zlasti pri mladostnikih in da torej ni smrtni greh.

Tudi to mnenje je v popolnem nasprotju s stalnim naukom Cerkve. Cerkev je vedno učila in uči še danes, da je masturbacija težak prestopok proti redu človeške spolnosti. Glavni razlog tega je, ker je namerna in hotena raba spolne sile izven normalnih zakonskih odnosov bistveno proti njeni namembnosti. Spolnost je človeku dana za to, da se v njej in po njej uresniči medsebojna predaja zakoncev in morebitno prebujenje novega življenja — oboje pa v vzdusju prave ljubezni. Samo takšni spolni odnosi so moralno dovoljeni, vsi drugi so proti namenu, ki ga je Stvarnik imel s spolnostjo.

Čeprav ni gotovo, da sv. pismo ta greh obsoja pod posebnim imenom, je pa vsa cerkvena tradicija nedvomna o tem, da ga obsoja Nova zaveza, ko govori o „nečistosti“ in drugih grehih proti čistosti in zdržnosti.

Dejstvo, da je ta greh precej pogost, zlasti pri mladostnikih, nič ne govori proti nauku, da je masturbacija težak moralni prestopok. Vzrok za pogostnost tega greha je treba iskati najprej v prirojeni slabosti kot posledici izvirnega greha, potem pa tudi

v tem, da se je v precejšnji meri zgubil čut za Boga. Veliko krivdo pa nosi tudi splošna pokvarjenost nravi, ki jo povzroča komercializacija greha, potem razbrzdane revije in predstave, pa tudi hitro ginevanje sramežljivosti, ki je naravna čuvarica čistosti.

Res je, da nezrelost mladostnikov, duševna neuravnovešenost ali pa pridobljena slaba navada lahko močno vplivajo na njih moralno ponašanje. Včasih je ta vpliv tako močan, da v posamičnem primeru ni več mogoče govoriti o osebnem, subjektivnem smrtnem grehu. Ne sme pa se postaviti kot neko splošno pravilo, da človek ne bi bil za ta dejanja polno odgovoren. To bi se reklo, tajiti človekovo moralno osebnost.

Da si duhovnik ustvari pravilno sodbo o moralni odgovornosti teh dejanj, mora imeti pred očmi celotno moralno zadržanje prizadete osebe. Torej ne le njegov odnos do kreposti pravičnosti ali ljubezni, ampak tudi njegovo prizadevanje prav za krepost čistosti. Upoštevati mora, v koliki meri in kako resno se uporabljajo za ohranitev čistosti potrebna sredstva, tako naravna kot nadnaravna, ki jih priporoča krščanska ascetika.

NOVA TEŽAVA

Prizadevanje za čistost in sploh za pristno krepostno življenje je danes otežkočeno tudi po nekem

novem mnenju, ki uči, da je le v zelo redkih primerih mogoče govoriti o smrtnem grehu. Nekateri gredo celo tako daleč, da enostavno zanikajo smrtni greh na področju čistosti. Trdijo namreč, da se smrtni greh, to je greh, ki pretrga prijateljsko zvezo z Bogom, zagreši le tedaj, ko kdo izrecno in direktno zavrže Boga ali pa ko se sebično zapre vsaki ljubezni do bližnjega. Samo v teh primerih naj bi šlo za takoimenovano temeljno odločitev — torej eno tistih odločitev, s katero se človek v jedru svoje osebnosti odloči proti Bogu. Samo v tej naj bi obstajal smrtni greh. S takšno odločitvijo bi človek zavzel ali pa znova potrdil neko radikalno in načelno stališče do Boga ali do bližnjega. Ostala dejanja, ki jih ti teologi imenujejo površinska ali obrobna (pri katerih naj bi ne šlo za kakšno radikalno odločitev), pa po njih mnenju ne spremenijo prej storjene temeljne odločitve.

Takšna obrobna dejanja sicer postopoma lahko slabijo temeljno odločitev, ne morejo je pa docela spremeniti. Po mnenju teh teologov se sprememba temeljne odločitve zelo težko izvrši na področju spolnih prestopkov, kajti tu človek navadno ne prekrši moralnega reda popolnoma prostovoljno in odgovorno. Ti prestopki se namreč izvrše močno pod vplivom strasti, slabosti, nezrelosti, včasih celo v samoprevari, da se z

njimi izkaže bližnjemu ljubezen. Kaj misli Cerkev k temu? Res je, da temeljna odločitev (opción fundamental) v globini določa moralno osebnost človeške osebe. Toda ta temeljna odločitev se lahko popolnoma spremeni tudi s posameznimi dejanji. Na noben način ni res, da posamezna dejanja ne bi mogla biti smrtni grehi. Po cerkvenem nauku človek stori smrtni greh ne le, ko direktno zavrže Boga ali ko se popolnoma zapre ljubezni do bližnjega, temveč tudi kadar prekrši kakršnokoli drugo težko nravno zapoved, torej tudi zapoved čistosti.

Kristus je resda dvojno zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega označil za temelj moralnega življenja. Toda od te zapovedi odvisi vsa postava in vsi preroki, to se pravi vse ostale posamezne zapovedi. Tako Kristus bogatemu mladeniču, ki ga vpraša, kaj mora storiti, da bo dosegel večno življenje, odgovori: „Če hočeš priti v življenje, spolnuj zapovedi: ne ubijaj, ne prešuštvuj, ne kradi, ne pričaj po krivem, spoštuj očeta in mater in ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.“

Človek torej smrtno greši tudi, kadar se popolnoma premišljeno

in svobodno odloči za kaj težko nasprotnega moralnemu redu. V vsakem takšnem dejanju je namreč vključeno zaničevanje božje zapovedi. Zato se človek loči od Boga in izgubi njegovo ljubezen. Skladno z vso cerkveno tradicijo in po izrecnem cerkvenem nauku pa je vsako direktno kršenje spolnega reda težka stvar, torej smrtni greh. Pri spolnosti gre namreč za izredno važne vrednote človeškega življenja.

SKLEP

Ta izjava cerkvenega učiteljstva noče obravnavati vprašanja človeške spolnosti. Opozoriti hoče le na nekatere zmote in moralne nereda, o katerih pri mnogih, celo kristjanah, ni več zadostne jasnosti. A krepost čistosti ni samo v tem, tudi ne predvsem v tem, da se človek varuje njej nasprotnih prestopkov. Čistost ima še veliko drugih, višjih in pozitivnih zahtev. Je pa čistost zlasti v današnjih razmerah tudi dosti težka krepost za tiste, ki se predajo živlenskemu materializmu in pozabljajo na svoj vzvišeni krščanski ideal — hoditi za Kristusom.

Dr. Alojzij Kukovica

* * *

Vsak fant, ki ostane čist, je nekje in nekoč rešitelj. Mnogim, ki bi padli, proži roko, ne da bi za to vedeli ali so slutili. Iz njegovih oči, besed prihaja nekaj, kar krepi, vzbuja in oživlja vero, da je na zemlji še kaj višjega kot grabiti in uživati. (Förster)

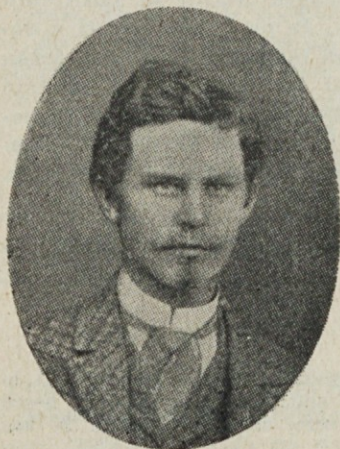
Dragotina Ketteja

Letošnje leto je polno obletnic pomembnih slovenskih kulturnih delavcev, predvsem pesnikov. Tako smo že omenili 175-letnico rojstva Franceta Prešerna in se ga spomnili s posebnim člankom. Centralna proslava v Sloveniji in zunaj nje pa bo gotovo spomin na obletnico Ivana Cankarja (10. maja 1976). Prav tako sta v tem letu stoletnika pesnika Dragotin Kette (19. 1. 1876) in Silvina Sardenko (1876). Tudi je 27. maja petdesetletnica smrti Srečka Kosovele, 24. novembra pa 70-letnica smrti Simona Gregorčiča. Pa so morda še druge obletnice, ki jih ta hip nimam v evidenci.

Duhovno življenje ima namen, da se bo vseh teh obletnic spomnilo vsaj z oznakami ter ponatisi kakšnega odlomka ali pesmi iz njih del, da tako približamo naši emigraciji poznavanje naših velikih mož, predvsem

umetnikov naše lepe besede, in vzpodbudimo našo mladino, da sežejo po njih in po njih vzljubijo slovensko lepo knjigo.

Stoletnica Dragotina Ketteja je že prešla, kajti rodil se je 19. jan. 1976 na Premu na Notranjskem, kjer je bil tedaj njegov oče, ki je bil doma iz Vrhnike, za učitelja in organista. Mater je izgubil zgodaj, očeta, ko je imel 15 let. Vzgajale so ga tete. Študiral je v Ljubljani na gimnaziji (še prej eno leto na učiteljskišću) do konca pete gimnazije, ko so ga črtali iz seznama dijakov, ker ni mogel plačati šolnine. Te namreč ni bil več oproščen, ker je bil takrat zaporedoma kaznovan z disciplinarnimi kaznimi (zaradi ljubezenskih pesmi in zabavlji na škofa). Eno leto se je nato v Ljubljani — v potresnem letu 1895 — preživljal s poučevanjem dijakov, potem je šel v Novo mesto, kjer je končal sedmi in osmi razred. Po maturi je moral takoj k vojakom v Trst, kjer si je nakopal prehlad in z njim jetiko. Po odpustu je prišel v Ljubljano, se nastanil pri prijatelju pesniku Murnu v stari Cukrarni (Ambrožev trg), kjer je 26. maja umrl, star komaj 23 let.



To je zunanji obris Kettejevega življenja.

Kot **pesnik** pa je bil med zna-
no četvorico slovenske Moderne,
(Cankar - Župančič - Murn - Kette)
najbolj dozorel, najbolj umir-
jen in najbolj jasen, pa tudi naj-
bolj živahen ter filozofsko naj-
globlji. Čudovita je bila njegova
lahkota ustvarjanja. Tudi je zna-
čilno zanj, da se ga je ognila
velemestna naturalistična deka-
denca, ki je zajela tako Cankarja
na Dunaju (Erotika) in Županči-
ča prav tam in v Parizu (Čaša
opojnosti), kajti navdih je jemal
iz domačega slovenskega realiz-
ma ter slovanske klasične poezi-
je, predvsem ruske, iz katere je
tudi prevajal. Bil je poln opti-
mizma in moškosti, pa poln tež-
nje po čimvečji izobrazbi in no-
tranji rasti.

Popolnitev bodi moj edini vzor,
luč, resnica moje delovanje, /lju-
bica, ti bodi mi izvor/ sreče,
smrt po delu sladko spanje.

(Zanimivo je, da je bil eden
njegovih ruskih psevdonimov
„Mihael Mihajlov“, danes pravo
ime profesorja, sina ruskega emi-
granta iz prve vojne, ki je danes
najbolj preganjan kulturni dela-
vec v komunistični Jugoslaviji!)

Kettejeve balade in romance so
klasične, njegova novomeška se-
renada Na trgu: Noč trudna/mol-
či, /nezamudna / beži / čez mestni
trg luna sanjava..., je postala
ena najlepših serenad. Njegov Pi-
janec je neštetokrat igralsko pri-

kazovan monolog, kot ga je kla-
sično predstavljal Sever... Prelepi
so njegovi jadranski motivi
iz časa tržaškega bivanja — Na
molu San Carlo, s tistim čudovito
resničnim verzom: „Jaz sem umrl.
Oj dekle, pomisli:/moje široko
razprte oči,/videle niso nebeškega
sonca,/ sladkih ni čulo uho melo-
dij!“ — Tedaj je v zadnjem letu
življenja napisal tudi ciklus so-
netov, v katerih je dosegel pravo
mojstrstvo. Prešeren—Kette—Ba-
lantič: to so trije slovenski moj-
tri sonetov! Med temi je tudi
osemsonetni ciklus MOJ BOG, ki
spada nedvomno med najlepše
slovenske religiozne pesmi. 27.
julija 1898 je pisal Kette prija-
telju štamcarju: „Najprej se na-
vadi misliti in čutiti... predvsem
pa glej, da si dobiš trdnih načel,
po katerih si boš uravnaval svoje
življenje. A tu je treba dosti pre-
mišljanja, da ne padeš iz eks-
trema v ekstrem... drži se načela,
da se mora vedno, brez neha-
nja popolnjevati telo in duh naš
in naših bližnjih zato, da se bolj
in bolj približamo vsi onemu vi-
sokemu vzorcu, ki se zove Bog,
ki je sam večna harmonija, izvor
vseh prikaznij na svetu, izvor
umetnosti, znanosti, vsega, vse-
ga...“ In vsebina teh osmih so-
netov je prav to iskanje te har-
monije, Boga, Stvarnika, Mesije!
Kakšna ironija: dijak, ki je bil
zaradi „naivno žaljivih verzov na
škofa dr. Missio“ (Koblar) iz-
ključen iz ljubljanske gimnazije,

je napisal kmalu do tedaj in morda tudi dozda — najlepšo religiozno pesem, katere analizi je posvetil eno najnovejših razprav pesnik in teolog prof. V. Truhlar (Znamenje, 1975, štev. 3, 217—224).

V iskanju tega Boga — in najdenju (previdel je Ketteja na smrtni postelji šentpetrski župnik Malenšek) — je umrl v 23. letu! Cankar je videl v njem „pesnika, ki ni znal napraviti slabega verza“, smatral ga je za

„ženialnega“ in ga postavil nad Župančiča ter ga uvrstil ob stran Prešerna: „kar je ustvaril, je neprecenljive vrednosti, je zaklad, o katerem naj se govori s spoštljivostjo, kakor se govori o delih Prešernovih...“ (Zbrano delo I, str. 286).

Tri sonete iz tega cikla ponatiskujemo v dokaz njegovega globokega doživetja Boga, svetovne harmonije.

dr. Tine Debeljak

Dragotin Kette:

Iz cikla “Moj Bog”

III.

O Bog svetlobe, stvarnik harmonije,
tvoj izgubljeni sin je zopet tu;
o, daj mu, izgrešenega mirú
v bližini svoje svete domačije!

O, naj mu žarek milosti zasije
v tem osamelem, osamelém dnu
srca in duše, da po dvojnem zlu
zapoje zopet prejšnje melodije!

Glej, menil sem, da mogel bi živeti
brez tebe kdaj, brez svojega Boga;
a naj-li rastejo vonjivi cveti

brez sonca sredi jasnega neba?
Zato prešini me, o Bog, zaneti
mi večni, žarki ogenj v dnu srca!

VII.

O, Ti!... O kdo? Ah, neizraženi
in neizrazni, naj srce te čuti
ne v sladki, čudokratki le minuti,
ne, večno, kakor tvoji blaženi!

Ne samo v burji nevtolaženi,
ne samo tam v asketski trdi kuti,
ne samo z ljubico v samotni uti,
ko čevrljamo trije neopaženi.

Ne, vekomaj povsod! Kot dete borno,
ki tu-le mirno, a s teboj zgovorno
si bere drobnih cvetov po livadi,

naj vekomaj i jaz s teboj živim!...
„Čuj, dete! Kam hitiš? Čuj, angel mladi!“
No, detece beži, a Bog gre ž njim...

VIII.

Kaj, ti bežiš? Čemu—li: Pred hlimboj?
A svojega Boga se ne bojiš?
V naravi lepi se tak varen zdiš,
v resnici misli svojih, otrok moj?

O, prav imaš! I jaz sledim takoj
v resnice svetli, jasni paradiž
in daj mi krono ali daj mi križ,
o svet, ponudi mir mi ali boj:

enako!... Luč je samo jedna, jedna
in več kot enega življenja vredna
in več kot ene, več kot ene smrti.

Prej bil podoben ladji sem potrti,
a zdaj le jadra, ladja, mi razvij!
Ne boj se mi viharjev in peči!

Od ene do pet

Človeštvo je velika družina. To potrjuje njegov izvor, namreč vsi ljudje izhajamo od istega Stvarnika in smo po namenu življenja namenjeni k Njemu, če človek hoče ali noče. O tem ne more sam odločati, vsak je podvržen sodbi.

Med ljudmi obstajajo naravne različnosti. Le-te jih vodijo k oblikovanju večjih ali manjših narodnih enot ali skupin. Sestavljajo veliko družino narodov, kar je povezava v različnosti. Ta naravna različnost pa po namenu in modrosti Stvarnika vodi v čudovito harmonijo, seveda če jo človeštvo pravilno razume. In v razumevanju tega so bile in so še vedno velike težave.

Ne samo, da človeštvo ne razume in ne sodeluje zaradi narodnostnih razlik, tem dodaja še druge, kot so rasne, politične in gospodarske, to je bogastvo in revščino. Zato se deli v več manjših skupin in blokov, ki med seboj tekmujejo, večkrat se tudi zmerjajo in sovražijo. V naših dneh sta ta razvoj in delitev prišla tako daleč, da je svet razdeljen na več „svetov“. Kaj ti svetovi, posledica človeškega egoizma in slepote, v resnici pomenijo, najbrž ni dosedaj še nihče dovolj jasno utemeljil in razložil, še manj pa opravičil.

Prvi in drugi svet

Za ustanovitev teh „svetov“ pridejo v poštev kot opravičilo različne idejne, politične in gospodarske razlike. V večini primerov se upoštevata le prvi dve jima kot dodatek privesijo gospodarski razvoj in blagostanje.

Če so neposredno pred drugo svetovno vojno obstajali na svetu v glavnem trije tabori, to je demokratični, fašistični in komunistični, se je v vojnem času pričakovalo, da bo ob koncu ta delitev prenehala in da bodo prišli za človeštvo boljši časi.

Vendar ni bilo tako. Zmagovalci so si bili edini le v tem, da so premagali tri veje totalitarnih režimov. Ostali so pa na žalost povezani s četrto vejo totalitarizma, kar je dodalo zmagi močan okus po pelinu. Takoj so spoznali, da ne morejo drug ob drugem mirno živeti. Začela so se trenja zaradi idejnih in političnih razlik, zaradi pojmovanja človeka in sveta.

Razlike so bile velike. To se je posebej jasno pokazalo v Evropi, ki je bila ravno v svojem osrčju prerezana na dvoje, to je na liniji Stetin—Trst, ki jo je Winston Churchill imenoval železno zaveso. S tem je bila postavljena

ločitev in meja med demokratičnim in totalitarnim komunističnim svetom.

Takoj je bilo jasno, da med njima ne more priti do sožitja. Začela se je hladna vojna, ki se je pa v glavnem omejila na politični in tehnološki dvoboj med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo.

Ko sta bila že oba nasprotnika v posesti atomske in vodikove bombe ter drugih visoko tehnično razvitih morilnih sredstev in v stanju uničiti ves svet, ju je naravno nagnjenje po samoohranitvi pripeljalo do iskanja vsaj minimalnega sožitja, kar je pripeljalo do politike koeksistence. Ta politika je slonela in še sloni na sili vojaške moči in na strahu, zato sta se oba tekmeča začela še bolj oboroževati in si prizadevati za osvajanje revnega in neopredeljenega dela sveta in vesolja. Seveda to delata vsak na svoj način.

Ta tekma je zahtevala in še zahteva veliko finančnih sredstev, a je dala tudi možnost za velik razmah in napredek tehnike. Najprej je prišla avtomacija, potem kompjuterji in pristanek na Luni.

Ta borba za nadvlado sveta med dvema velikanoma je imela tudi velike socialne posledice. Razlike med revnimi in bogatimi, med razvitimi in nerazvitimi deželami so se še povečale ne samo v gospodarskem in tehničnem, ampak tudi v kulturnem pogledu.

Medtem, ko je število gospodarsko razvitih narodov in dežel ostalo nekako statično, se je število revnih in nerazvitih stalno večalo. Pridruževali so se jim osvobajajoči se narodi in ljudstva Afrike in Azije, ki so se otresli kolonialnih vezi in formalno proglasili svojo politično samostojnost.

Kljub številnosti so bili v mednarodnem življenju potisnjeni ob stran. Bili so nemočni gledalci borbe in razvoja ter napredka močnih. Zato so dvignili krik po upoštevanju in pravici do življenja. Pred svet se je javno postavilo vprašanje mednarodne socialne pravičnosti.

Tretji svet

Pravice žejni narodi in države so se leta 1955 sestali v Bangkoku v Aziji. Dogovorili so se o skupnem nastopu za gospodarski in socialni napredek, ne da bi se pri teh prizadevanjih naslonili na kateregakoli že obstoječih „sve-tov“, to je na Združene države z njihovimi zavezniki ali na Sovjetsko zvezo z njenimi sateliti. Bil je ustanovljen „tretji svet“.

Eden izmed njihovih glavnih namenov je bil hoditi svojo lastno politično pot brez naslonitve na katerega koli velikih, si medsebojno pomagati predvsem s trgovsko zamenjavo in tako omiliti, če že ne odpraviti, revščino in kulturno zaostalost.

Dejansko se je pod šotorom

„tretjega sveta“ zbrala zelo pisana in pestra množica narodov in ljudstev, med katerimi so pa obstajale tudi velike idejne, kulturne in gospodarske razlike. Zato se je že takoj v začetku pokazalo, da bo to tako različno družbo zelo težko zediniti in njihove težnje ter iskanja spraviti pod skupni imenovalc.

Nekateri dejansko sploh niso spadali in tudi danes ne spadajo v to skupino. Pridružili so se jim zaradi lastnega spora s „prvim“ ali „drugim svetom“, ali pa s težnjo, uveljaviti svojo politično moč in vpliv. Kljub temu, da se je toliko poudarjala idejna nevtralnost, se je kmalu pokazalo, da se nagibljejo na stran Sovjetske zveze in to še posebej, ko so se na vodstvo postavili Indija (Nehru), Jugoslavija (Tito) in Egipt (Nasser). To je za nekatere dežele imelo prav neugodne posledice. Če so dobivale pomoč od Združenih držav in drugih dežel svobodnega sveta, se je ta začela manjšati ali pa je bila ukinjena, začelo se je pa večati medsebojno nezaupanje.

Prišlo je tudi do nikoli pričakovanega. Bolj razviti iz skupine so začeli izrabljati najmanj razvite, dokler so se jim pustili ali molčali. Nastala so medsebojna trenja. Temu se je pridružila še nestabilnost vlad v številnih deželah, kar je stanje še poslabšalo. Zašlo se je v slepo ulico. Napredovalo se je le počasi zaradi pomanjkanja investicij, tehnologije

in kulturne zaostalosti. To je razliko z gospodarsko razvitimi deželami predvsem s „prvega sveta“ še povečalo. Posledica je bila še večji gnev, nevoščljivost in tudi izpadi sovraštva v mednarodnih ustanovah.

Večina teh dežel je gospodarsko odvisna od izvora surovin, ki jih prodajajo razvitim deželam in potem od njih kupujejo že izgotovljene dobrine, v kolikor zmorejo. Razlika med eno in drugo ceno je velika, zato se izvozniki surovin čutijo prizadete in ogo-ljufane. Gospodarsko močni in napredni jih izrabljajo in ne plačajo pravične cene. Godi se jim krivica. Dvignil se je močan klic po socialni pravičnosti, kar pa bogate ni preveč pretreslo. Ostali so ravnodušni in pri obljubah.

Četrty svet

Ker na svoj krik po pravici niso dobili zadovoljivega odziva, so jo začeli sami iskati, a jim nikoli ni bilo dovolj jasno, kako to doseči. S svojimi dokazi bogatih kupcev surovin niso mogli prepričati. Končno se je odločilo trinajst držav izvoznic petroleja, to je v naših dneh najbolj iskane surovine, in so v jeseni 1973 precej občutno zvišale cene. Storile so drugače kot Cankarjev hlapec Jernej, pravico so si same vzele, se povezale in tako ustanovile skupino, ki jo imenujemo „četrty svet.“

Nerazvite dežele so to odloči-

tev pozdravile upajoč, da to zvišanje njih ne bo prizadelo. Doživele so pa bridko razočaranje. Bivši sopotniki so pozabili na njihove težave, povišanje je bilo enako za bogate in revne.

Ta korak glavnih izvoznic petroleja je imel in še ima velike posledice za svetovno gospodarstvo. Marsikatero narodno gospodarstvo je bilo prizadeto v temeljih. Prva posledica je bila splošno zvišanje cen industrijskim izdelkom, spremljano z inflacijo, ki danes teži v večji ali manjši meri vse človeštvo. Porušeno je bilo obstoječe gospodarsko ravnotežje.

V dobrih dveh letih so si izvozniki petroleja nabrali v svojih blagajnah milijarde dolarjev. Če so prej občutili pomanjkanje denarja, se je sedaj postavilo vprašanje, kam z njim. Njihove nekdanje zaveznice, dežele v razvoju, so pričakovale, da jim bodo priskočile na pomoč, a zastonj. Novi bogataši se niso zmenili za njihove potrebe in Arabci niso nič prikrivali svoje odločitve, da če bodo koga kdaj podpirali, bo to samo muslimanski svet.

Gotovo so imele dežele izvoznice petroleja pravico do pravične cene za svoje surovine. Toda šle so predalet. Podlegle so egoizmu in svoje iskanje pravice močno povezale z maščevanjem. Nekatere je še premagala skušnjava razsipavanja ter so začele denar nalagati v špekulativne

namene. Bogastvo je ubilo v voditelji teh dežel čut dolžnosti ljubezni do bližnjega. Obrnili so hrbet zahtevam socialne pravičnosti, na katero so se pred leti sklicevali.

Kot vedno v človekovem življenju bo tudi v tem primeru uživanja sreče in kopičenja bogastva postopoma konec. Po glavi jih bo udarilo kladivo minljivosti sreče. Že so se začeli zbirati oblaki in se počasi pripravlja nevihta. Ker je zvišanje cen nafte povzročilo splošno povišanje cen industrijskih izdelkov in umetnih gnojil, bodo te dežele uvoznice morale svoj uvoz dražje plačati in postopoma bodo te cene ponovno dosegle cene petroleja in ga morda še prehitete. To se bo še posebej občutilo, ko bodo morali obnoviti črpalne naprave in vrtati nove vrelce. Ker že sedaj uvoznice petroleja vedno manj uvažajo, bo prišlo do presezkov, kot je to že primer Venezuele, in tako bo postopoma navidezne sreče in bogastva vedno manj.

Primer je zelo poučen in nam pokaže, kako velika je človeška slepota. Egoistično reševanje težav ni še nikoli koristilo človeštvu. Rešitev je v medsebojnem spoštovanju in priznanju pravic, v pomoči potrebnim, kar morajo razumeti in upoštevati vsi narodi in države. Kako se pa do tega razumevanja pride in kaj je treba storiti, je Cerkev v svojem socialnem nauku povedala vsake-

mu in vsem. Dokler pa bodo ljudje ta nauk omalovaževali in prezirali, se bo vprašanje mednarodne socialne pravičnosti še bolj zaostri.

Ali tudi peti svet?

Kot vidimo v primeru petroleja, tudi narodi, ki so se komaj opomogli, prezirajo revne in na morebitni klic vesti po Kajnovu odgovarjajo, češ, saj nisem skrbnik svojega brata. In taka stališča so viri gorja na svetu, so vzrok, da strada mnogo ljudstev.

Glad mnogih so nekateri gospodarstveniki in sociologi vzeli za osnovo grupiranja ljudi v različne skupine in „svetove“. Polni želodci in tvarno blagostanje bi naj bili odločilni, v katero skupino spadajo posamezni narodi in ljudstva. Splošno merilo je bruto narodni dohodek, izražen v dolarjih.

To merilo je precej nerealno, ker tudi dolar nima povsod enake kupne moči, zato je primerjava zelo približna in ne pokaže realnosti.

Ta delitev in ugotavljanje je pokazalo, da veliko novonastalih držav Afrike in Azije ne doseže niti sto dolarjev bruto narodnega dohodka na prebivalca na leto. To so dežele stalnega gladu in te bi naj po tej delitvi spadale v „peti svet“, skupino stradajočih.

Ugotoviti in svetu povedati, da mnogo ljudi strada, je dolžnost vseh, ki vodijo mednarodno življenje. Toda ne sme ostati samo pri ugotovitvah, treba je pristopiti k dejanjem. Kot v odnosih med posamezniki obstaja dolžnost medsebojne pomoči, potem ko je potrebni tudi sam storil vse, kar je v njegovi moči, da izboljša svoje stanje, tako tudi v odnosih med narodi obstaja dolžnost, da bogati pomagajo potrebnim. Prva pomoč je pri vzgoji in izobrazbi, kar je prvi pogoj, da si bodo znali sami pomagati k boljšemu življenju. Tukaj so pa večkrat velika ovira pokvarjeni voditelji dežel v potrebi, ki živijo v razkošju, a s silo tlačijo in držijo v strahu ter kulturni zaostalosti svoja ljudstva. Takim bi bilo najprej potrebno pomagati, da se rešijo lastnih izkoriščevalcev ter zaživijo resnično svobodno in demokratično življenje, v kolikor je to v revščini mogoče.

Lastni zavzetosti po napredku mora priskočiti na pomoč mednarodna solidarnost. Narodi v potrebi imajo pravico do pomoči vseh, ki živijo v izobilju.

V teoriji se taka stališča večkrat poudarjajo, vendar jih je v praksi zelo težko uresničiti. Kajti tudi tisti, ki imajo že dovolj ali veliko, hočejo še več, se čutijo potrebne, ker apetit po imetju in blagostanju ne pozna meja, in

(Sledi na str. 239)

Kaj je ljubosumnost in kako jo je treba presojudati?

kaj
pravite?

Blagoslov velikonočnih jedil

Mladi me vprašujejo, zakaj o Veliki noči blagoslavljam jedila? Če je samo spomin na velikonočno jagnje, zakaj je treba še blagoslavljanja?

Blagoslavljanje jedil o Veliki noči ali pa ob drugih prilikah ni samo spomin na kakšen dogodek iz zgodovine našega odrešenja temveč je hkrati tudi prošnja Cerkve, naj bi nam jedila najprej koristila v telesnem oziru, obenem nam pa vzbujala religiozne misli in čustva, kot npr. hvaležnost do Boga, zavest naše popolne odvisnosti od njega in ljubezen do Boga.

Vir ljubosumnosti je vedno velika ljubezen. Čim močnejše je kakšno čustvo, tem bolj skuša preprečiti in odvrniti vse, kar mu nasprotuje. Ljubezen pa je prvo in najmočnejše čustvo. Zato je razumljivo, da tudi močna ljubezen skuša preprečiti vse, kar bi ji nasprotovalo. Vendar moramo ločiti dve vrsti ljubezni, da bomo pravilno razumeli ljubosumnost.

Ena je ljubezen, ki ni povsem nesebična, ko kdo ljubi kakšno bitje bolj v svojo lastno korist in srečo kot pa v srečo ljubljenega bitja.

Takšna je mnogokrat ljubezen med zakonci in zaljubljenici. Ljubijo se med seboj, toda v veliki meri predvsem, ker najdejo ob ljubljenem bitju svoje zadoščenje, svojo srečo. Njihova ljubezen skuša zato z vso silo preprečiti vse, kar bi oviralo ali pa onemogočilo dosego ali pa mirno uživanje sreče ob ljubljenem bitju. Kaj pomeni torej, da je mož ljubosumen do svoje žene? Se pravi, da je sovražen vsem tistim, ki mu skušajo preprečiti izključno posest njegove žene, kajti zakonska ljubezen zahteva po svoji naravi takšno izključnost. Kadar se takšna ljubosumnost opira na resnično nevarnost, ki jo drugi predstavljajo za to izključnost ljubez-

ni, je nekaj dobrega. Bolestna postane ljubosumnost, kadar mož sumniči svojo ženo ali druge brez zadostnega razloga.

Druga pa je čista, nesebična, prijateljska ljubezen, ki prav nič ne išče svoje koristi ali sreče ob prijatelju, ampak samo prijateljevo dobro. Takšna ljubezen je seveda zelo redka. Kolikor večja je ta ljubezen, tem bolj bo skušala preprečiti vse, kar bi bilo proti koristim prijatelja. Tedaj pa ne govorimo več o ljubosumnosti, temveč o gorečnosti, o vnemi za prijatelja. Tako bi morali biti mi goreči in vneti za Boga. To bi nas navajalo, da bi poskušali po svoji moči preprečiti vse, kar bi bilo proti božji časti ali volji. Tako je Kristus gorel za čast svojega Očeta, o čemer govori tudi sv. pismo: „Gorečnost za tvojo hišo me razjeda“. Prava gorečnost razjeda tistega, ki hoče slabo, ki ga vidi okoli sebe, popraviti; če ga pa ne more popraviti, ga trpi, a ne brez bolečine.

Zahvala po obhajilu

Slovensko bogoslužje nam je liturgijo zelo približalo. Vendar zelo pogrešam vsaj po obhajilu nekaj minut za osebno, tiho molitev. Tudi petje in skupna molitev je zame kot neko nasilje. Mislim tudi na otroke: kako se pripravijo in zahvalijo za sv. obhajilo. Ali

morejo tako priti v osebni odnos do Jezusa?

Marsikdo verjetno enako misli kot vi. Iz prejšnje „tihe“ in pogosto tudi pretihe maše, ko je duhovnik komaj slišno molil pri oltarju mašne molitve, povrhu še obrnjen proč od ljudi, medtem ko so verniki brali svoj misal ali pa se predajali osebni molitvi, smo šli v drug ekstrem. Poleg predpisanih odgovorov na mašnikove molitve tudi skoro ves ostali čas izpolnimo s petjem ali pa s skupno glasno molitvijo. Mislim, da bi večini bilo po godu, če bi bilo med mašo tudi nekaj minut za čisto osebno, tiho molitev. To predvsem po obhajilu, ko človek posebej čuti to potrebo in nagnjenje. Teh nekaj minut imenuje nova liturgija „sveti molk“, ki pa se je dejansko po mnogih cerkvah spremenil v petje ali molitev.

Rešiti mater ali otroka?

Star sem 20 let. V družbi je zadnjič prišlo na vrsto tudi vprašanje, kako je ob porodu ravnati, kadar je možno samo eno: rešiti mater ali otroka? Včasih se mi je zdelo popolnoma jasno, da je vsak hoten poseg umor. A ostali me ne razumejo. Naravnost zgrajajo se ob možnosti, da bi bilo treba žrtvovati mater.

Najprej se lahko tolažite, da je takšnih primerov, v katerih bi obstajala pri porodu ta dilema, da se reši otroka ali pa mater pri današnjem stanju zdravniške vede, izredno redka. To vam bo potrdil vsak zdravnik. Zato je vaše vprašanje le še bolj teoretičnega značaja. Če bi pa vendarle še kdaj prišlo do takšnega tragičnega primera, kaj tedaj? Naravna morala, ki jo krščanstvo samo potrjuje, uči, da se nikoli ne sme hoté vzeti življenje nedolžnemu človeku, tudi ne z namenom, da se reši drugo življenje, ki je na videz bolj važno in potrebno. Načelno imajo namreč vsi ljudje enako pravico do življenja, pa naj bodo tudi še v materinem telesu ali pa naj imajo že važno vlogo v javnem življenju. V primeru težkega poroda torej zdravnik ne sme umoriti nedolžnega otroka, da reši mater. Če bi to storil, bi se s tem postavil za gospodarja nad njegovim življenjem, gospodar življenja je pa samo Bog. Sicer bi pa tudi vsaka dobra mati raje umrla, kot pa da bi se ji rešilo življenje za ceno umora njenega lastnega otroka. In ne velja ugovor, češ v nasprotjem primeru se pa umori mater, da se reši otroka. Nikakor ni tako! Saj zdravnik mater ne ubije, ampak celó skuša vse storiti, da bi jo rešil smrti, a ker tega ne more, mu ne preostane drugega, kot da smrt matere pri-pusti, do katere pride pač po naravnih vzrokih. Umoriti koga

in pripustiti, da umrje, sta pa dve popolnoma različni stvari: prvo je zločin, drugo je priznanje da nismo gospodarji nad človekovim življenjem. Mati je v takšnem primeru le žrtev svoje stanovske, materinske dolžnosti. Položaj je lahko včasih še bolj tragičen, če namreč zdravnik predvidi, da bo sta na porodu umrla oba, mati in otrok. Tudi v takšnem primeru zdravnik ne sme enega od obeh umoriti, da reši drugega, ne matere, da reši otroka, ne otroka, da reši mater. Tedaj bosta pač oba žrtev naravnih pogojev. Ena od osnovnih moralnih načel pravi, da noben, še tako dober in svet namen, ne upravičuje uporabe slabih sredstev. Kdor namreč hoče kaj slabega, čeprav le kot sredstvo za dosego nekaj dobrega, dela proti božji volji, Boga žali.

Neumestno primerjanje

Ali ni v nevarnosti podoba pravega vernika? Če primerjamo versko življenje z življenjem argentinskega okolja, se marsikdo čuti visoko nad njim. Če pa gledamo od blizu in se vprašamo, kako globoko je v resnici naše krščanstvo, bi pa odkrili že popuščanje.

Primerjanje vernosti enega človeka z vernostjo drugega je vedno izpostavljeno napačnim in

zato lahko tudi krivičnim sodbam. Primerjali bi kvečjemu lahko zunanje javljanje vernosti dveh ljudi. Če eden redno izpolnjuje nedeljsko dolžnost, hodi pogosto k zakramentom in skuša tudi v svojem osebnem, družinskem in družabnem življenju živeti po veri, medtem ko drugi vsega tega ne dela, potem je jasno, da je zunanje versko življenje enega boljše od drugega. Vendar iz tega še ne moremo z gotovostjo sklepati, kako stojita oba pred Bogom. Koliko so nam pa dejansko znani skriti nagibi, življenjske okoliščine, v katerih sta eden in drugi preživljala svojo otroško, mladostno in sedanjo dobo, v kakšni družini sta se vzgajala, kakšne tovariše sta imela, kakšna je bila šola, okolje in toliko drugih reči? Koliko je eden in drugi prejel milosti? Kakšna podedovana nagnjenja je vsakdo prinesel s seboj na svet? Še ogromno drugih reči nam je neznanih, ki nam preprečujejo, da bi mogli izreči res pravilno sodbo o kakšnem človeku. Na nas Slovence je pozitivno vplivala vsa naša verska preteklost, katere morda ti ljudje niso imeli v toliki meri. Zato bi grešili proti resnični ponižnosti, če bi se samovšečno primerjali s tukajšnjimi kristjani. Če hočemo biti res dobri kristjani, se bomo raje učili od naših gostiteljev marsikatero lepe krščanske poteze, ki je nam manjka, do njihovih slabosti in pomanjkljivosti bodimo

pa izredno mili. Samo Bog, ki vidi tudi najbolj skrite kotičke naše vesti, vé, kdo smo. In končno smo res samo to, kar smo v njegovih očeh.

Razlika med zahodnim in vzhodnim obredom

Katera je razlika med zahodnim in vzhodnim obredom? Ali je res, da duhovniki vzhodnega obreda niso vezani na celibat?

Razlik je več, vendar so glavne liturgične razlike v obhajanju svetih skrivnosti. Kar zadeva duhovniški celibat, je pa res, da duhovniki vzhodnega katoliškega obreda niso vezani nanj. Poročiti pa se morajo pred prejemom duhovništva in če ovdovijo, se ne morejo znova poročiti.

Klečanje pri molitvi

Ko nas je pred kratkim nekdo našel klečeče pri molitvi rožnega venca, se je temu čudil. Nikdar nisem mislil, da bi bilo to kaj nenavadnega. Ali res pretiravamo?

Nikakor ne! Lepo je, če molimo rožni venec, kakor tudi druge molitve, kleče. Tako hkrati pokažemo veliko spoštovanje do Boga,

obenem pa Bogu dokažemo, kako resno prosimo njegovih milosti. Vendar moramo tudi v tem ohraniti svobodo božjih otrok. Ni nobene, ne cerkvene ne božje zapovedi, kako moramo moliti. Zato naj vsakdo izbere za molitev tisto zunanjo držo, ki mu pomaga lepo in z veseljem moliti. Morda bi bilo še najbolje, da poskušate različne drže in se odločite za tiste, ki vam najbolj pomaga k pobožni molitvi.

Rožni venec

Včasih smo redno vsak večer molili rožni venec. Sedaj pa kar ne najdemo več časa zanj. Opuštili smo ga in ga tudi ne pogrešamo več. Vendar me skrbi kot družinsko mater, če je to prav?

Škoda, da ste opustili to molitev. Seveda življenje teče tudi tako naprej. Bog molitve ne zahteva v prvi vrsti zato, da bi imeli prijetno zemeljsko življenje. Z molitvijo si predvsem izprošamo od Boga pomoči za krščansko življenje, da ne izgubimo posvečenosti milosti, da se moremo upirati skušnjavam, da napredujemo v ljubezni do Boga in do bližnjega. Vsega tega pa brez redne molitve ne moremo dosegati. In rožni venec je molitev, ki jo Cerkev še posebej priporoča. In če dodamo k temu še dejstvo, da je Marija sama v Lurdu in Fá-

timi ves krščanski svet pozvala, naj moli rožni venec za spreobrnjenje grešnikov, za mir na svetu in druge velike namene, potem moram samo iskreno obžalovati, da ste začeli opuščati te molitve in se vas drznem le prositi, da storite vse, kar je v vaši moči, da bo rožni venec postal znova vaš vsakdanji duhovni kruh.

dr. Al. Kukovica

OD ENE

DO PET

(S str. 234)

zato se pušča ob strani dolžnost pomagati bližnjemu.

Stradajoča ljudstva in gospodarsko nerazviti narodi so velika sramota in večkrat tudi obsodba sodobnega človeštva. Namesto delitve ljudi in narodov v nasprotnne grupacije in svetove se morajo mednarodne ustanove in narodi, ki vodijo mednarodno življenje, odločiti za resnično iskanje poti za rešitev težav, ki tarejo človeštvo, in zadostiti zahtevam mednarodne socialne pravičnosti. Le tako bodo izginili nepotrebni „svetovi“ in dali mesto resničnemu človeškemu bratstvu in ljubezni.

Avgust Horvat



ZA MLADINO

KAJ PRIČAKUJE VELIKA NOČ OD NAS?

Na gornji naslov, ki bi se tudi lahko glasil: Kaj pričakuje vstali Kristus od mladine?, so odgovorili eno dekle in dva fanta. Njihove misli bodo zlasti mladim v razmišljanje.

Janez Pintar, bogoslovec, ki bo ordiniran v duhovnika na praznik Kristusa Kralja 1976, je napisal:

Velika noč pričakuje od nas, da se čimbolj vključimo v skrivnost Jezusove smrti in vstajenja. Je čas veselja in radosti. Vključitev v Jezusovo skrivnost nam zagotovi novo življenje; življenje, ki nima konca, ki je večno.

Sveti Duh, ki je Jezusa obudil od mrtvih, nas naredi nove ljudi, poklicane, da živimo v upanju na vstajenje. V tem upanju se naše srce razveseli in zaživi, kot to pričajo tudi naši številni velikonočni običaji.

Marija Krajnik, uradnica, učiteljica slovenske šole v San Justu in odbornica dekliškega krožka, pravi:

S pepelnično sredo smo stopili v postni čas, to je v pripravo na veliko noč, praznik vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ta čas nas vabi k poglobitvi življenja; z molitvijo, odpovedjo in miloščino.

Mladi se pogosto izgovarjamo, da nimamo časa za molitev. Vendar, če bomo iskreni, bomo našli trenutke, da se bomo spomnili na Boga in se z njim porazgovorili. Darovali mu bomo dobra dela. Priložnosti zanje bomo lahko našli ob vsakem koraku: na cesti, pri delu, pri študiju, v družini, v prijateljski družbi.

Če bomo vse to storili, bomo prenovljeni vstopili v veliko noč. Občutili bomo veselje, ki ga ni mogoče popisati.

France Korošec, elektrotehnik, večkratni odbornik mladinskih organizacij, je naslov osvetlil s temile mislimi:

Praznik Gospodovega vstajenja veliko pričakuje od nas. Najprej, da se v dogodke Gospodove smrti in vstajenja vživimo, jih razmislimo, se vanje poglobimo. A to ni dovolj. Potrebno je tudi, da jih zaživimo. Še več: Vstali Kristus pričakuje, da vsak od nas vzame križ in ga nosi za njim. Kot Kristus tako moramo tudi mi umreti in vstati. Umirati vsak dan grehu in vstajati k lepšemu življenju. Tako bomo s Kristusom zmagoviti in veseli zapeli aleluju.

Kdo nas razume ?

Kako zaslužimo in uporabljamo svoj denar

Brez dvoma so danes delovni pogoji boljši kot pred leti, vendar samo v materialnem pogledu, ker se za notranje vzdušje le malo-kdo zmeni. Kdor ima namen zboljšati delovne pogoje, vedno študira boljše zračenje in ogrevanje delovnih prostorov, zboljšanje plač, ugodnost počitnic in podobno. Pogosto pa pozabimo, da bi bilo treba zboljšati duhovno okolje. Jasno je, da duhovno ozračje ne moremo očistiti z nape-ljavo še tako modernih ventilatorjev, ker je to okolje odvisno od delavcev samih. Kakor zas-trupljen zrak škoduje pljučem, tako tudi duhovno zastrupljeno ozračje škoduje osebnosti mlade-ga delavca.

Mnogi mladostniki ne nadalju-jejo svojih študijev in odhajajo iz varnega kroga doma in šole v tovarne in delavnice. Tukaj se srečajo z ljudmi različne staro-sti in različnih svetovnih nazo-rov. Vpričo mladih delavcev se razgovarjajo o vseh mogočih problemih ter najbolj intimnih življenjskih vprašanjih brez vsa-kega sramu in spoštovanja. Mla-dostnik mora prejeti v svoji družini zdravo vzgojo in trdne nazore ter mora biti duhovno močan, da ga okolje v tovarni notranje ne zmede in duhovno ne stre.

Res je, da se šola in Cerkev ter mnogi starši trudijo, da bi dobro pripravili mlade ljudi za

življenjsko pot. Mladostnik je dan na dan izpostavljen okolju, ki ga vedno znova postavlja v dvome o vsem, kar so ga doma in v šoli naučili in vzgojili. Če se vrhu tega njegovi starši bolj zanimajo za njegovo plačo kakor za njegov duhovni položaj, ter se z njim ne razgovarjajo o njegovem delu ter njegovih težavah, tedaj se mlad človek počuti osamljen ter izpostavljen vplivu svojega delovnega okolja. Ni čudno, če mladi delavec počasi, postopoma ali včasih celo hitro podleže temu vplivu, ter zaide na napačno pot.

V šoli so mladostniku gotovo povedali, da je delo več kakor samo vir zaslužka. Morda je tudi bral, da je delo izpolnitev človekovega življenja, da je poslanstvo, dokaz njegovih zmožnosti in potrditve resnice, da je človeško bitje podoba svojega Stvarnika, živega Boga.

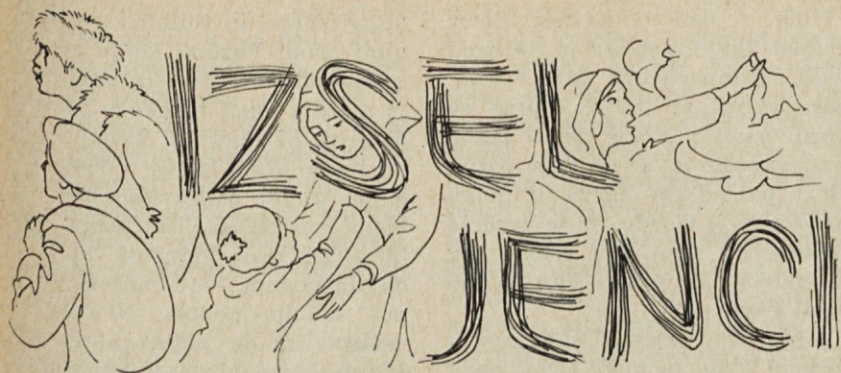
Vendar v tovarni pogosto prejema ravno napačne pojme o delu. Delaj le toliko, kolikor je potrebno, da dobiš svojo plačo, in, če je mogoče, delaj čim manj in zasluži čim več, pribori si čimveč prostega časa za zabavo. Takšno je zelo pogosto pojmovanje in resna skušnjava za vsakega mladega človeka. Anketa, ki je bila narejena med mladimi delavci od petnajstih do petindvajsetih let, je pokazala žalosten zaključek, da je več kot polovica vprašanih našla smisel delu le v zaslužku denarja.

Da je delo izpolnitev življenja, človeka vredna dejavnost, njegovo poslanstvo, ter da samo po sebi prinaša zadovoljstvo? Za večino delavcev so to le blagozvočne besede, odmaknjene daleč od resničnega življenja. Zanje je delo le vir zaslužka, le tu najdejo njegov smisel.

Na ta način je nujno, da v duhovnosti mladega delavca nastane praznina, ki jo skuša napolniti na različne načine. Razen tega obdaja mladostnika še posebno zadovoljstvo, ki ga občuti, ko sam lahko potroši zasluženi denar. Da zadosti tem potrebam, obstaja prava industrija, ki samo čaka, da bi napolnila njegovo prazno življenje in izpraznila vso njegovo denarnico. Veliki in privlačni lepaki, propaganda po radiu in televiziji; vsi ponujajo vsakovrstno zabavo in različne [potrebne in nepotrebne predmete, obleko, za dekleta posebno nakit in vsakovrstna lepotilna sredstva. Poleg tega je še slab zgled sodelavcev. To mladostnika hoté prepriča, da potrebuje vse te stvari, da ne bi bil manjvreden od drugih mladih ljudi ter da se ne osmeši. Zadovoljitev ene želje prinese drugo in na ta način nastane prava veriga želja, vedno daljša, ki je ni tako lahko pretrgati.

Otto-Goldmann—Metka Mizerit

(Bo še)



Johan Bojer

IV

Ebbe se imenuje mož, ki hodi po hišah z dvema pričama in rubi. Kmet je, doma iz gornje doline, pravi medved v svojem sivem grobem suknu. Ima velik zakrivljen nos in črne lase, široke in temne so obrvi in venec las pod brado. Na njegovem obrazu je sama dostojanstvena resnoba. V torbi na hrbtu se zdi, da nosi samo resnobo. Sive hlače iz grobega sukna si je zavihal iznad dobro namazanih visokih škornjev, ki so to pot sivi od prahu. Njegov rjavi plišasti klobuk je širok kakor razpet dežnik. Moža, ki sta za priči, imata tolikšno spoštovanje pred njim, da vso pot zaostajata za nekaj korakov in le redkokdaj spregovorita.

Kadarkoli stopi v hišo, da izvrši svoj posel, se odkrije, se nasmehne, pri čemer se mu ena

stran ustnic pobesi, in vošči dober dan. Da ljudem roko in se zahvali za zadnjikrat, četudi še nikoli ni bil v hiši. Potem položi torbo na mizo, izvleče protokol in sede v kot. Na njegovem obrazu je sama resnoba. V protokolu je resnoba. Odpre ga in prične brati, kakor da bi molil naprej pri domači molitvi.

Dobro ve, da prinaša grozo v hišo, ampak zakon se mora izpolniti. Ve, da strašijo matere svoje otroke: „Bodi priden, če ne, bo prišel Ebbe pote.“ Ampak ob nedeljah sedi v cerkvi v sprednjih klopih, kakor največja gospoda v kraju. Dvakrat na leto hodi k obhajilu. In kadar je v mestu in je prisiljen povedati ime in poklic, se izda za lensmanovega namestnika. To pot spet prihaja, z zavihanimi hlačami, s palico v roki, s torbo in s pričama.

Da, lensman se je pač vozil,

a Ebbe ni imel te navade. Sicer je imel konje, vendar je najrajši hodil. Ni mu ga bilo para v hoji. Kar požiral je milje, čeprav se mu ni mudilo. Ko je prišel mimo Lindegaarda in se je izza gozda odprl pogled na barje in dolgo vrsto koč ob fjordu, se je zazdelo Ebbeju, da srka nov zrak. Duh po morju, po dimu šote in po žgani kavi.

„Hm, tile preveč zahajajo k trgovcu,“ je pomislil. Na obeh straneh poti stojijo hiše, vse prepihane od zimskih viharjev, pa vendar z rožami na oknih in s koščkom vrta. „Ebbe je v vasi!“ Otroške noge bežijo od vrat do vrat. „Ebbe je v vasi!“ Okna so hipoma polna cbrazov. „Bog pomagaj, pa vendar ne misli k nam!“

Ali ko ni zavil k nikomur v dolini, vedo vsi, da je to pot namenjen gori v Skaret h Kalu.

„Uboga Karen in njeni otroci,“ pravijo ljudje, „gotovo je prišel, da jim vzame kravo.“

Skaret je majhna koča gori pod skalami. Koča in hlev sta siva, skale so sive. Tam revščini tako prija, da kar cvete. Dva svetlolas fanti, Anders in Oluf, se podita okrog in stegna in kolena jima gledajo iz raztrganih hlač. Obe deklici sta zaviti v neke čudne cape, ki sta jih dobili po materi. Nikoli nista imeli pravih čevljev, klopotata okrog v velikih cokljah in nikoli še nista nosili nikakršnega pokrivala. Njihova mati Karen je bleda ženska s štrlečimi

podočnicami in velikimi preplašenimi očmi. Pozimi, ko je severozahod pihal kakor led skozi sobo, je morala imeti otroke v postelji, da ji ne bi zmrznili. Zunaj v hlevu pa je stala krava v vodi, ker sploh ni bil napravljen pod. Ali bleda ženska nikoli ni tožila. Imela je majhno skrivnost, ki ji je dajala pogum, — domačega duha pod hišnim podom. Ne enkrat, večkrat ga je videla z njegovo šilasto kapo in v kratkih hlačah. In tako se ne more slabo skončati. Nekega dne bo vse dobro.

Zgodi se, da otroci jokajo od lakote, ko ni v hiši niti skorjice kruha. Ona pa jih tolaži z najmehkejšimi besedami, pomoč se vendar mora najti. Samo do jutri počakajte. „Mati, jaz moram imeti nove hlače, saj moram v šolo,“ pravi eden izmed fantov. In mati mu pritrdi: „Počakaj, pomoč se mora najti.“ „V tvojem hlevu je strašno,“ ji pravi soseda, ko je videla, kako je Karen sedla pri molženju na pručico sredi vode. „To je že res,“ ji odgovori Karen, „pa saj bomo kmalu sezidali nov hlev, pomoč se mora najti.“

„Ubogi Karen!“ so govorili ljudje velikokrat, a nihče ni pomiloval Kala. Sicer tudi on ni hodil po samih rožicah, o ne. Vendar, bil je pravi lahkoživec, smejal se je in bahal, po malem goljufal in po malem kradel, samo lenobe ni pasel. Slovel je na daleč med lofotskimi ribiči, ali slaba leta so se kar vrstila in nazadnje je prišel Ebbe in mu vzel čoln in

ribe. „E kaj, se vsaj ne bo treba ubijati s tem,“ je rekel Kal in se popraskal po šopu las pod brado. Šel je v tujem čolnu na lov, za polovico plena. Ali rib zato ni bilo nič več in na spomlad se je vrnil brez beliča v žepu. Nazadnje mu ni maral nihče posoditi več niti za morske škornje in brašno. „Imenitno,“ je rekel Kal, „mi vsaj ni treba več tvegati življenja na morju.“

Zemlje pri koči je bilo malo, pridelalo se ni veliko, in tako je bilo treba hoditi po zaslužku. V žaganju mu ni bil nihče kos, a od dvanajstih šilingov na dan ni še nihče obogatel. Prehudo je bil zadolžen. Če je danes zaslužil en šiling, je moral jutri plačati dva.

Ko je prišel ves zbit od dela domov, in so se drugi ljudje odpravili spat, se je za Kala pričel nov dan. Vzel je sani, pa naj je bila še tako temna zimska noč, in gazil v hrib po drva. Ko se je danilo in so drugi ljudje vstajali, je pridrčal po rebrih s čovorum drv, in ni se splačalo spraševati, kje jih je vzel. Vendar, ali je kaj zaleglo? Nič ni zaleglo. Mojstrsko se je naučil po malem lagati, po malem jemati na posodo in po malem goljufati. V svetlih pomladanskih in poletnih nočeh je odhajal z doma in je iz malih kotanj med skalami poskušal napraviti polja in travnike. Zemlja ni bila njegova, ampak gojil jo je, kolikor je mogel. V vrečah je nosil mel iz barja tja, kjer je bila

plast zemlje pretenka. Kolena so se mu upognila od bremen, hodil je krivo, skoraj je krevsal. Spodnja ustnica se mu je v levem kotu pobesila, kakor da bi se ne prestano kremžil pod težkim tovorom. Zdelo se je, kakor bi se norčeval iz samega sebe, iz revščine in iz vsega sveta. Vendar se je šalil in klel, mežikal z očmi, kadar je zagledal kako mlado dekle, in kadar je hodil po cesti, je čudovito hitro ubiral pot pod noge; spominjal je na lofotskega ribiča, kadar ima dober veter. Tisti dan je kot kočar delal dnino na Lindegaardu in pri tem zaslužil osem šilingov na dan in hrano. Ampak zdaj prihaja Ebbe in Karen je sama z otroki.

Ko je vstopil črnobradi mož s pričama in se odkril, sta deklici planili v krik in se zatekli za materin hrbet. Mlajši Oluf je pograbil črno mačko z belimi prsmi in se rešil z njo v kamro. Starejši Anders pa je prijel kladivo in se ustopil pred mater. Naj le pride kdo in si ji upa kaj storiti.

Ebbe je stopil k njej in se zahvalil za zadnjikrat. Karen od same bledote ni mogla bolj pobledeti. Njene oči niso mogle biti bolj preplašene, vsa njena postava ni mogla biti bolj uboga. „Torej vi ste na poti,“ je spregovorila s težavo in mirila mali deklici. „Dajte, sédite!“

Ebbe je položil torbo na mizo in izvlekel protokol. Vendar ni

takoj pričel z domačo molitvijo, čeprav je bila na njegovem obrazu sama resnoba. Ogledoval se je. Staro leseno posteljo, napolnjeno s cunjami, je že prej nekoč precenil. Zunaj v kamri je še ena prav taka in na podstrešju zaboj s slamo, kjer spita fanta. Vse to ne zaleže nič. Utrgana ura na steni, v kuhinji nekaj posode in sajasti kotel niso vredni počenega groša. Obleka? Te sploh ni. Kal ni imel več nedeljskih hlač in ali ima Karen kako nedeljsko obleko ali ne, Ebbe ni mogel uganiti. Ne, samo eno stvar je lahko vzel: kravo.

Ko je bral protokol, je Karen stala s sklonjenim hrbtom, kakor da pada nanjo toča. Nazadnje jo je vprašal, če ima še kaj drugega razen krave.

Karen je pogledala po otrocih, kakor da jih hoče vse obraniti nečesa hudega. „Moj Bog,“ je rekla, „nič drugega nimamo. Pa saj pomoč se mora najti.“

Ebbe je nato pobesil eno stran ustnic in se nakremžil. Potem se je pričela molitev.

Priči sta podpisali. Kravi je bilo Kranslin ime in je bila ob tistem času na paši. Napovedal je, kdaj bodo prišli ponjo, če ne bodo do takrat poplačani dolgovi s stroški vred. Tudi Karen se je morala podpisati s kljukastimi črkami, ker ni bilo Kala.

Zbogom. Ebbe ji je spet dal roko, se pokrtil, zadel torbo s protokolom čez ramo, vzel palico in šel. Priči sta mu sledili.

Ko je zvečer primahal Kal po bregu navzgor, mu pridrviyo štiri svetlolasi otroci naproti in kričijo vsevprek. Ebbe... Ebbe je bil pri njih doma in bo kmalu spet prišel in vzel kravo.

„Prav, prav,“ jih miri Kal „vsaj materi ne bo treba molsti.“

Otroci so kar zapovrstjo prihajali na svet. Med Andersom, Olufom in Pavlino je bilo samo po eno leto. Za njimi jih je nekaj umrlo in nazadnje je prišla Siri. ki je imela šele šest let.

Ujel jo je za roko, se sklonil in ji dahnil v tačico, kakor bi se bal, da ji ne zmrzne. Ko pa je govoril v hiši nekaj časa s Karen, je nazadnje z napetim obrazom obsedel na pručici. Spodnja ustnica se mu je vse bolj in bolj povešala. Moral je vzeti Siri na kolena. Ta presneta deklica se je znala tako imenitno pogovarjati s svojim očetom.

Hop, hop, hop, peljemo se v mlin — morali bi sejati — pa nimamo kaj sejati. Hop, hop, hop, peljemo se v mlin — morali bi saditi krompir — pa nimamo kaj saditi. Hop, hop, hop — in zdaj bodo vzeli kravo.

„Spet bom morala po hišah na peko,“ je rekla Karen.

Kal se še venomer vozi s Siri v mlin. Žena ima sicer dosti opravka s hišo in z otroki, pa naj kar gre po hišah in peče kruh. Šest šilingov na dan je denar. Otroci naj si pomagajo doma, kakor vedo in znajo. Ko pride mati zvečer domov, toliko,

da jih spravi spat. Potem ima mir, da lahko ponoči pere, šiva in krpa.

„Pomoč se mora najti,“ je rekla in gledala na moža in deklico.

Kal je vstal, šel iz hiše in vzel sekuro in vrv. Rekel je, da gre v gozd po les.

Dan za dnevom vleči žago izmuči človeka. Ljudje so ga zmeraj postavljali na vrh ogrodja, in tisti, ki stoji tam, mora venomer vleči navzgor in potiskati navzdol. Oni, ki stoji spodaj na drugem koncu, se vsaj lahko z rokami obesi za žago, kadar vleče navzdol. Olajša si delo, odpočije se. Kala pa je nazadnje vse bolelo v želodecu in v križu od neprestanega potezanja navzgor in neprestanega potiskanja navzdol skozi debelo bruno, ki so ga žagali. Kako ne bi bil zvečer izmučen! In potem je bilo treba napraviti naporno pot domov. Pa je bilo treba spet vzeti sekuro in vrv in oditi v hrib. Sonce je zašlo na zahodu, v gore je prihajalo poletje.

To noč je odšel v hrib in rezal šibe za metle. Trгоvec je plačal po šilingu za metlo, bolje en šiling kakor nič. Ko se je daniло, se je spuščal preko skal težek tovor v dolino. Bilo je šibovje, povezano z vrvjo v veliko butaro, in izpod butare je gledalo dvojе skrivljenih nog.

Ko je prišel do zadnjih skal, je spustil Kal breme na tla, se skoraj popolnoma vzravнал in po-

gledal naravnost v sonce. Nihče še ni bil pokonci, iz hiš ni bilo videti nobenega dima. Fjord je zrcalil planine na zahodu, okna so žarela. V zraku je bil vonj po brinju, po resju in po listju.

Kal je omahnil. Z glavo in hrbtom se je uprl ob tovor in zamižal. Čutil je rdeče sonce na obrazu. Potem je gotovo za trenutek zadremal, zakaj sanjalo se mu je, da je v nebesih. Stal je pred samim Bogom, ki mu je dovolil, naj si izbere, česar si najbolj želi. In Kal je prosil, da sme leči v senik in spati pol leta. Potem pa za nedeljsko obleko za Karen in za hlače obema fantoma, da bosta lahko šla brez sramu v šolo.

Nazadnje plane pokonci. V va-si nad hišami vihrajo zastave dima. In on mora iti na delo, žagati.

Tovor, izpod katerega je gledalo dvojе nog, se je vlekel navzdol proti Skaretu.

Karen je bila pokonci in je kuhala nekaj, čemur je dejala kava. Ali prah, ki ga je vsula v kotel, je bil sežgan krompirjev kruh, ki ga je bila zdrobila s solnikom.

„Počakaj, da dobiš še ti kaj za v usta,“ je rekla Karen.

Pozneje, nekega poletnega večera, je nekdo tipal po kljuki župnikove pisarne.

„Naprej.“

„Ah, to si ti, Kal Skaret. Kaj mi boš nocoj novega povedal?“ Plečati župnik s polno sivo brado in z rdečim golim čelom je od-

maknil stol za pisalnikom in se obrnil proti njemu.

Kal je zvlekel rdečo špičasto čepico z glave in se popraskal v šopu las pod brado. To pot so mu kolena zlezla še niže kakor po navadi. Zares je bil ves ubog.

„Prosil bi vas... ne zamerite... ne vem si pomagati. Danes nam je Ebbe vzel kravo... in mi imamo samo eno.“

„Tako!“ Župnik se je odkašljaj in pogledal najprej na Kala, potem proti oknu. „Da, slišal sem, da je slabo s teboj in da se vam ne godi dobro, vendar...“ in župnik je še vedno gledal skozi okno. Posoditi Kalu denar je toliko, kakor podariti mu ga. Ali župnik to more? Toliko jih prihaja in toži.

Pogledal ga je. Če župnik ne more pomagati z denarjem, vsaj lahko potolaži in da dober svet.

„Torej, Kal Skaret, opozoril bi te, da Bog preizkuša in kaznuje. Ali dobro veš, da nisi morebiti vsega tega zaslužil? Nisi prav na najboljšem glasu.“

Kal je strmel v svojo čepico in majal z glavo. Ni mu prišlo na misel, da bi ugovarjal župniku. Nastala je tišina.

Kar skloni župnik glavo, si razkrije obraz z rokami in težko sope. Kaj mu je, ali mu je slabo? Kal čaka in čaka. Nazadnje se pripravi, da bi šel.

Ali tedaj župnik vstane in je videti ves osramočen. Stopi k njemu in mu da roko.

„Odpusti mi, Kal.“

Kal ga začudeno pogleda. Kaj, samemu župniku naj odpusti?

„Da, dragi moj. Odpusti. Kar prelahko je pridigati in opominjati. A če bi mi drugi nosili tvoja bremena, morebiti naš glas ne bi bil dosti boljši. Sedi, Kal. Daj, da se malo pogovoriva.“

Kal je omahnil na stol, čeprav se je čutil čisto nevrednega v svojih zakrpanih hlačah. Župnik je s počasnimi koraki hodil po sobi sem in tja.

„Torej, Kal, ti praviš, da ne veš, kaj bi?“

Kal je zavzdihnil. „Ne vem, gospod župnik. Sicer ne pasem lenobe, ampak...“

„Da, da. Zdaj je pač tako, da si preveč v dolgovih. Ne pomaga ti nič, če se tudi izmučiš do mrtvega. Nisi sam tega kriv. Vendar — mislim, da sem našel izhod. Kaj praviš, ko bi odšel v Ameriko?“

Kal je pogledal župnika in skorej bi se bil zasmel. Amerika je bila zanj za deveto goro.

Župnik je vztrajal: „Morebiti poznaš Erika Fossa? On kmalu spet pojde na ono stran in bi vzel nekaj sposobnih ljudi s seboj. On lahko preskrbi nekoliko sto maelov najboljše zemlje zastonj. Ali ne bi bilo to zate, ki tako rad krčiš zemljo? Kaj, ko bi stal nekoga dne sredi prerije in imel večjo farmo kakor je sam Lindegaard?“

Kal se je moral nasmehnuti. Pa menda ni bil župnik pijan?

„Premisli se, Kal. Govoril bom

z Amerikancem. Seveda bi vzel ženo in otroke s seboj. Tam ti bodo v dobro pomoč. In kar se tiče denarja za vožnjo, ga bo Erik Foss gotovo posodil tistim, ki so mu prav posebno potrebni. Govoril bom z njim. Če odbije, bomo pa dobili drugje posojilo. Zakaj prepričan sem, da ga boš takoj vrnil, ko si boš malo opomogel.“

Kal je pogledal župnika izpod čela s svojimi zlatorjavimi očmi. Neprestano se mu je vrtelo v glavi. Najrajši bi bil zbežal.

„Tako torej, pa pojdi zdaj v kuhinjo in naj ti dajo kaj jesti. Tukaj imaš goldinar. Vrnil mi ga boš, kadar boš posestnik.“

In župnik mu je položil svojo veliko belo roko na ramo in se potihem nasmejal. Potem je nekaj naročil v drugo sobo. Kal se je znašel pred vrati in imel je občutek, kakor da ga je popil nekaj požirkov preveč.

(Bo še)



Med Slovenci v zamejstvu

Duhovnik Ivan Omersa — umrl

V 83. letu starosti je umrl 28. februarja pri sv. Jakobu v Trstu g. Ivan Omersa. Služboval je v tej župniji 60 let. 10 let je bil istotam župnijski upravitelj in 30 let je bil duhovni voditelj tržaške Marijine družbe.

Pokojnik je bil rojen v Tržiču na Gorenjskem 22. avgusta 1892. Na Primorsko je prišel še kot študent na povabilo škofa dr. Karlina, ki mu je podelil mašniško posvečenje v Trstu in ga tam namestil za slovenskega kaplana pri sv. Jakobu ter za kateheta na Ciril-Metodovi šoli. Pod fašizmom je bil večkrat klican na policijsko postajo, da je zagovarjal slovensko službo božjo in slovensko petje v cerkvi.

Bil je resnovernega značaja, do vseh dobrohoten, umirjen, obziren, ustrežljiv. V duhovniški službi je bil preprost, vesten in zvest. Lepo je maševal. Osebnostno je živel skromno in je bil radodaren. V revne delavske predele župnije je rad zahajal in pomagal.

K pogrebniemu opraviilu se je zbralo poleg škofa Cocolina veliko duhovnikov in vernikov in mu tako izrazilo hvalečnost za njegovo versko, vzgojno, dobrodelfno in narodno delo.



novice iz Slovenije



P. Florijan Ramšak — umrl

4. februarja je v Mariboru umrl jezuit p. Florijan Ramšak, ki je dosegel 94 let življenja. Rodil se je v župniji Šmartno v Rožni dolini l. 1882. Ko je imel 20 let, je vstopil v Jezusovo družbo, študiral filozofijo v Bratislavi in teologijo v Innsbrucku, kjer je bil l. 1912 posvečen v duhovnika.

Deloval je večinoma v ljubljanski škofiji. Bil je neutruden spovednik in voditelj duhovnih vaj za študente in druge stanovce. Vodil je Marijine kongregacije. Veliko je spovedoval tudi ljubljanske bogoslovce in bil med vojno spiritual za mariborske bogoslovce, ki so pribežali v Ljubljano.

Maja 1945 se je pred komunističnimi partizani umaknil iz domovine. Od tedaj naprej je deloval v jezuitskih samostanih v Italiji in v Avstriji, pred 8 leti pa se je vrnil v Slovenijo in bil do konca pri sv. Magdaleni v Mariboru. Do zadnjega je bil duhovno svež. Pokopali so ga na pobreškem pokopališču.

Katehetski tečaj

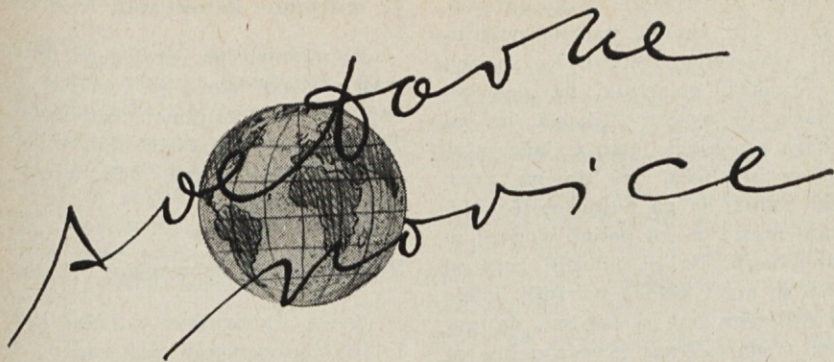
V prvi polivici februarja je bil skozi en teden na Mirenskem gradu pri Novi Gorici tečaj za spopolnjevanje katehetov. Udeležilo se ga je 115 slovenskih katehistinj in katehetov. Letos je bil že šestič in je bil posvečen vprašanju človeške zrelosti. V dopoldanskih urah so bila predavanja, popoldne in zvečer pa delo po skupinah. Predavali so dr. Valter Dermota, dr. Tone Stres, dr. Štefan Steiner, zagrebški jezuit dr. Josip Weissgerber in škof dr. Vekoslav Grmič.

Srečanje s Kristusom v zakramentih

V februarju je medškofijski pastoralni svet predložil slovenskim škofom osnutek besedil pod skupnim naslovom: Srečanje s Kristusom v zakramentih. To so prvi vidni sadovi nekajletnega prizadevanja za pokoncilsko prenovo Cerkve na Slovenskem. Besedila bodo dana v pregled in v pretres čimveč vernikom, da bi, usklajena s pripombami, postala nekakšen priročnik krščanskega verovanja z dodatnimi smernicami za občestveno življenje in delo na Slovenskem.

Tečaj za organiste

Od 25. do 27. februarja je bil na teološki fakulteti v Ljubljani tečaj za organiste in organistinke. Tečaj je organiziralo vodstvo rednega orglarskega tečaja v Ljubljani. Ude-



Jezuiti se vračajo po 200 letih

V škofiji Añatuya se je osnovala nova župnija San José del Boquerón (v provinci Santiago del Estero, Argentina). Ta župnija je bila ustanovljena na ozemlju, na katerem je bila pred 200 leti jezuitska redukcija, ki je z izgonom jezuitov propadla. Sedaj so to novo župnijo znova prevzeli jezuiti. Slika sv. Jožefa, ki je bila v stari jezuitski kapeli in so jo nato, ko se je kapela zrušila, spravili v muzeju v Santiagu, je bila sedaj z letalom zopet prinesena v novo župnijo.

.....

ležili so se ga organisti iz ljubljanske nadškofije, iz primorske škofije in iz Tržaškega, nekaj udeležencev pa je bilo tudi iz marihorske škofije. Pri sklepnem bogoslužju v ljubljanski stolnici je nadškof dr. Jožef Pogačnik poudaril pomen cerkvenega petja v pokoncilskem času, na koru pa je pelo nad 70 pevovodij in organistov pod vodstvom prof. Jožeta Trošta.

Protest zaradi uzakonitve splava

Protestantski teolog in škof na Norveškem Per Loenning je odstopil kot škof v znak protesta zaradi uzakonitve splava v norveški državi. Na Norveškem je luteranska cerkev državna cerkev in so škofje in duhovniki plačani od države. Imenovani škof je svoj odstop utemeljil, da ne more prejemati plače od države, ki krši nalogo, ki ji je bila dana od Boga, da namreč varuje človeško življenje in razvija med ljudmi idejo človeškega dostojanstva.

Umor katoliškega duhovnika v Ukrajini

Šele sedaj se je zvedelo, da je sovjetska policija umorila v Ukrajini katoliškega duhovnika Mihaela Lukija. To se je zgodilo v kraju Drohobič v zapadni Ukrajini. Imenovan je bil duhovnik Ukrajinske katoliške Cerkve vzhodnega obreda in je skrivaj vršil svojo duhovniško službo, ker je katoliško bogoslužje v

Ukrajini prepovedano. Katoliški verniki so bili namreč nasilno priključeni pravoslavni Cerkvi. Ko so prišli sovjetski oblastniki na sled delovanja duhovnika Mihaela, so ga nekega zgodnjega jutra zvijačno zvalili iz bivališča, češ da ga prosi neki bolnik, da ga nujno obišče. Neznani možje so ga peljali v gozd in tam obesili. Da bi odvrnili sum od sebe, so mu v obleko potisnili listek, na katerega naj bi zapisal, da gre sam v smrt, česar seveda nihče ni verjel.

Vlada Južnega Vietnama preganja katoličane

Nedavno je vlada Južnega Vietnama izgnala 13 jezuitov, ki so poročali o preganjanju katoliške Cerkve v Južnem Vietnamu, ki ima komunistično vlado. Katoličani npr. ne dobe državnih služb. Duhovnike smejó posvetiti šele potem, ko to odobri vlada. Bogoslovci morájo obiskovati vladna predavanja o „prevzgoji“.

Beli očetje

se imenujejo redovniki, ki misijonarijo v Afriki. Ta red je ustanovil Charles Lavigerie (1825-1892), ki je postavil v Afriki mnogo misijonskih postaj in šol, iz katerih so izšli številni afriški intelektualci in javni delavci. Ta red šteje danes 3370 članov, med katerimi je mnogo domačinov. V letu 1974 so imeli 25 novomašnikov. So najmočnejši misijonski red v Afriki. Drugi red po številu misijonarjev so jezuiti s 1300 člani.

42 milijonov katoličanov v Afriki

Po ugotovitvah osrednjega urada vseh afriških škofij je v Afriki sedaj okoli 42 milijonov katoličanov. Ti imajo na voljo 17.180 duhovnikov, kar znaša 4,1% katoliških duhovnikov na svetu.

Ni hotel soditi duhovnikov

Sedem duhovnikov v Južni Italiji je bilo ovadenih sodišču, da so nalepili v cerkvi izjavo svojega krajevnega škofa proti razporoki. Sodnik Giovanni D'Onofrio je izjavil, da kot katoličan po svoji vesti ne more soditi duhovnikov. Prosil je nadrejeno sodišče, da ga oprostí tega sojenja, kar je tudi dosegel.

Sestra Lucija v Španiji

Sestra Lucija, edina še živeča od treh otrok, katerim se je prikazala Devica Marija v Fatimi leta 1917, je morala po nalogu višjih cerkvenih oblasti zapustiti Portugalsko in se preseliti v drug samostan kongregacije, kateri pripada, v kraju Tuy (Pontevedra v Španiji). Razlogi za to premestitev niso bili povedani.

Odkritje pisem sv. Avguščina

V nekem spisu iz 15. stoletja je mlad avstrijski raziskovalec našel 29 pisem sv. Avguščina, škofa in cerkvenega učitelja. Ta pisma dozdej niso bila znana in so vzbudila veliko pozornost. Pisma bodo izdali prihodnje leto na Dunaju.

Slovenski misijonarji

Glasiło nemških katoličanov v Kani „Der deutsche Katolik in Kani“ je lanko leto poročalo o katoliških misijonarjih raznih narodov. V tej zvezi poroča o slovenskih misijonarjih in pravi, da je na delu v raznih misijonskih deželah 130 slovenskih misijonarjev, kar je za mali slovenski narod lepa številka.

Kip presv. Srca Jezusovega

Občina v Jeruzalemu je zahtevala od redovnic, ki imajo sirotišnico na Oljski gori, da odstranijo kip presv. Srca Jezusovega, ki je visok 4 m in viden daleč po Jeruzalemu, češ da žali verska čustva ostalih vernikov. Kljub protestom so izraelske oblasti vztrajale pri svoji zahtevi in redovnice so morale prenesti kip na svoj vrt.

Milijon podpisov proti splavu

Kanadskemu parlamentu je bilo predloženih 1 milijon podpisov z zahtevom, da se zaščiti življenje še nerojenih otrok in prepovejo splavi.

Arabci in krščanstvo

Znano je, da je velika večina Arabcev muslimanske vere. Vendar je precej Arabcev tudi kristjanov, zlasti npr. v Libanonu. Precej kristjanov je zaposlenih pri črpanju nafte in petrolejskih čistilnicah. Dne 12. junija 1975 sta se dogovorila novi kralj Saudijeve Arabije Kalid in pravoslavni antiohijski patriarh Elia,

da se ustanovi pravoslavna škofija v provinci Al-Hasa, kjer so velika ležišča nafte. Z ustanovitvijo tega krščanskega verskega središča bo po 1300 letih obnovljena krščanska navzočnost na arabskem polotoku.

V tej zvezi velja omeniti, da ima tudi katoliška Cerkev dobre stike z večino arabskih držav in da imajo te države svoje poslanike v Vatikanu. Nedavno je bilo v Vatikanu sklenjeno, da se bo „L'Osservatore Romano“ tiskal tudi v arabskem jeziku. Sedaj se tiska ta poluradni vatikanski list kot tednik v italijanščini, francoščini, angleščini, španščini, portugalščini in nemščini.

Glede na spopade v Libanonu med katoliškimi in palestinskimi skupinami je Yasser Arafat, vodja Organizacije za osvoboditev Palestine, poslal papežu Pavlu VI. poslanico, v kateri zatrjuje, da nima boj v Libanonu nobenega verskega značaja, ampak zgolj političen. V svojem odgovoru je papež naglasil gorečo željo, da bi se v Libanonu zopet vrnil mir in bi zavladata sloga med vsemi državljani.

Bolgarski predsednik v cerkvi sv. Klemen

Bolgarski državni poglavar Todor Živkov je 27. junija lani obiskal papeža Pavla VI. v Vatikanu. Še prej pa je obiskal dominikanski samostan, ki oskrbuje baziliko sv. Klemen v Rimu, v kateri so posmrtni ostanki sv. Cirila, ki je ustvaril temelje bolgarski pisavi. Spremljala ga je njegova hči Ljudmila, ki je

minister za prosveto v bolgarski vladi. Bila sta v samostanu tudi na zakuski. Iz vsega tega sklepajo, da je bolgarska vlada pripravljena za večje sožitje s Cerkvijo.

Proti lakoti

V Združenih državah Amerike so predstavniki raznih ver izdali skupen poziv proti lakoti v svetu, v katerem zahtevajo dejansko pomoč za lačne in ne samo lepih besed. Listino so podpisali glavni tajnik ameriške katoliške škofovske konference, glavni tajnik protestantskih cerkva in glavni rabin judovskih skupnosti.

Katoliška maša v westminsterski opatiji

Angleški katoličani so obiskali grob sv. Edvarda kralja, ki je pokopan v westminsterski opatiji v Londonu. Opatija je od ustanovitve anglikanske cerkve v rokah anglikancev. Ob priliki tega obiska pa se je prvič zgodilo, da je dekan opatiije dovolil, da se v opatiji daruje katoliška maša.

Katoličani v Indiji

V Indiji je sedem in pol milijona katoličanov. Od teh jih skoraj dva milijona pripada sirsko-malabarskem obredu. Katoliška Cerkve v Indiji je razdeljena na 18 cerkvenih pokrajin, ima dva kardinala, 92 škofov, od katerih je 85 domačinov, dalje ima 5789 škofijskih duhovnikov in 3422 redovnikov, 33.595 re-

dovnic, od katerih je samo 1934 ino-zemk.

Dva jezika in tri kulture

Bogoslovje v Santa Fe (ZDA) poučuje bogoslovce v dveh jezikih, t. j. v angleškem in španskem, in jih seznanja s tremi kulturami: angleško, špansko in indijansko. Mladi duhovniki bodo po posvečenju poslani na mešane fare, kjer stanujejo Angleži, Španci in Indijanci.

Najmanjša država v Afriki je katoliška

Dne 12. julija 1975 je postalo otočje Santo Tomé y Príncipe, bivša portugalska kolonija, samostojna država. Država obstaja iz imenovanih dveh in še treh malih otokov, ki leže v Zahodni Afriki. Ozemlje meri 964 kvadratnih kilometrov ter ima 77.340 prebivalcev. Od teh jih izpo-veduje katoliško vero 71.470. Večino prebivalstva tvorijo črnci in mestici. Katoliška vera se je na teh otokih razširila že v 15. stoletju. Sedaj je na otokih 12 župnij s 33 podružnicami, osem katoliških šol in dve katoliški bolnišnici.

V Rusiji raste število vernih

Znani francoski časnikar André Frossard je zapisal v pariškem listu „Le Figaro“, da je število krščenih otrok v Rusiji narastlo v zadnjih letih za 15% in med temi je tudi mnogo otrok komunističnih staršev. In ne samo to. Ni nobena redkost

videti aktivne komuniste v cerkvah, ko na ves glas sodelujejo pri liturgičnem petju.

Število katoličanov v ZDA

Po poročilu časopisa „Abingdon Press“ je v ZDA 48 milijonov katoličanov. Nobena protestantovska sekta nima toliko vernikov. V preteklem letu je imela katoliška Cerkve sorazmerno največji prirastek vernikov.

Čudeži v Lurdu

Nasprotniki Cerkve posmehljivo govore o čudežih v Lurdu od tistega dne dalje, ko se je Bernardki Soubirous prikazala Devica Marija. In tako bodo govorili tudi v prihodnje kljub vsem dokazom in poročilom zdravniške komisije v Lurdu, ki jo sestavljajo zdravniki svetovnega slovesa, med katerimi so tudi ateisti. Pariški dnevnik „La Croix“ poroča, da prav sedaj preiskuje omenjena zdravniška komisija primer nekega švicarja Zulliga, doma iz Saint Galla, ki je po triletni paralizi začel v Lurdu zopet hoditi. Od leta 1958 dalje je komisija v 62 primerih ozdravljenj izjavila, da jih zdravniško ni mogoče razložiti.

Esperanto — ekumenski jezik

V skupni poslanici, ki so jo sestavile razne Cerkve (katoliška, luteranska, evangeljska in dr.) je objavljen predlog, da se sprejme esperanto kot ekumenski jezik. Za to se

trudi tudi Krščanska esperantska liga, ki je razširjena v 36 državah. Esperantisti so svoječasno predlagali Društvu narodov in pozneje Združenim narodom, da bi uvedli esperanto kot uradni jezik te ustanove. Toda predlog je bil odklonjen.

Na poti do edinosti

Vrhovni svet Cerkva v Ženevi, v katerem je kot opazovalec tudi zastopnik katoliške Cerkve, je povabil 270 protestantovskih sekt, naj povedo svoje stališče glede krsta, evharistije in duhovniške službe. Če bo prišlo do enotnega gledanja v navedenih vprašanjih, bo napravljen velik korak naprej v vprašanju združitve krščanskih Cerkva.

Meddobje XV, I

Izšla je 1. številka XV. letnika Meddobje, ki jo izdaja SKA in urejuje France Papež. Poleg urednikovega uvoda v kasteljanščini prinaša naša naslednje prispevke:

Poezija in proza: Vladimir Kos, Kako naj jo kličem; Karel Rakovec, Posneti soneti: Tone Mizerit, Buenos Aires 22; Lev Detela, Sedmoglavec.

Razprave: Mirko Gogala, Integracija in asimilacija pri izseljencih; Milan Kopušar, Kristus in nespamet.

Sporočila: Fran Bükvič, Solženicinov Rakov oddelek.

Umetniška priloga: reprodukcije slik Ivana Bukovca.

KJE JE KAJ

UVODNIK	Kristus je vstal! (msgr. Ignacij Kunstelj)	194
VELIKONOČNI ČAS	Getzemanski vrt (Boris Pasternak)	196
	To je dan, ki ga je naredil Gospod (E. Ceve)	199
	Velika noč (Silvin Sardenko)	200
	Veselo jutro (dr. Jože Krivec)	202
	Legenda o Kristusovi suknji (Ivan Cankar)	205
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Slovenskemu misalu v pozdrav (prof. B. Bajuk)	207
	Lik Pija XII. ob njegovi stoletnici	210
	Škof dr. Gregorij Rožman o Piju XII.	211
	Rim v znamenju sv. leta (Rudolf Smersu)	214
SODOBNA VPRAŠANJA	Cerkev in spolnost (dr. Alojzij Kukovica) ..	220
	Od ene do pet (Avgust Horvat)	230
LEPOSLOVJE	Bridka pesem (Karel Mauser)	219
	Stoletnica Dragotina Ketteja (dr. Tine Debeljak)	226
	3 soneti iz cikla Moj Bog (Kette)	228
	Izseljenci (Johan Bojer)	243
RAZNO	Kaj pravite (dr. Alojzij Kukovica)	235
NOVICE	Med Slovenci v zamejstvu	249
	Novice iz Slovenije	250
	Svetovne novice	251

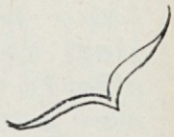
Leto XLIII

April 1976

Št. 4

Abril Nº 4

duhovno življenje



je slovenski verski mesečnik, ki ga
izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar):
urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio
Orehar — Ramón L. Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

Registro de la propiedad Intelectual
No. 1-313.507

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425,
1101 Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna,
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass
Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304
St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103,
USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview
Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3,
Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzu-
tta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mo-
horjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Letna naročnina v Argentini in obmej-
nih državah je 1.200 pesov; v ZDA in
Kanadi 9 dolarjev; v Avstriji 160 šilin-
gov; v Italiji 3.5000 lir; drugeje proti-
vrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

Zunanja oprema in stalna zaglavja
„Duhovnega življenja“ in „Božjih ste-
zic“: Stane Snoj.

**Kristus je vstal, aleluja!
Tako se leto za letom
glasi velikonočno ozna-
nilo. In to mora najti od-
mer v naših dušah.**

**Kristus je zmagal, v nje-
govo človeško naravo, v
dušo in telo, se je raz-
lila brezkončna blaže-
nost, srečna zavest do-
končne zmage.**

**Jezusova zmaga je tudi
tvoja zmaga, Jezus je tu-
di naše sovražnike pre-
magal, nas pa pritegnil
v svoje zmagoslavje.**

**Njegova zmaga bo resni-
čno tudi naša zmaga, če
mu pustimo, da On v nas
zmaga, da v našem u-
mu, v naši volji, v našem
srcu vlada On, ne naše
slabosti, naša sebičnost,
naše grešne želje.**

**Jezus bo v nas zmagal;
le ne ovirajmo ga, ko nas
vodi k zmagi po isti po-
ti, po kateri je sam pri-
šel do zmage. Križev pot
vodi do vstajenja.**

**To radostno upanje naj
nas stalno spremlja in
luč velikonočnega jutra
naj v nas nikdar ne uga-
sne.**

